

מדינת ישראל

משרד הממשלה

משרד

תיק מס

חובה השלום עם הנאצים היהודים

ירבן

למחרת בודשו גבול בודג זאון ביום 23.10.94
אולר בגאטלי ביום 23.10.94 ואולר בגטא ביום 25.10.94

(גטקס הגמיה אנלמה נשא ארנה הקדומה
הקדומים ביום 26.10.94 24.10.94 הישיבה)

(המאסג אס 4034 ביום 23.10.94)

מחלקה

תיק מס

1035

שם תיק: מסמכים שמורים - חוזה השלום הממלכה ההאשמי של ירדן

מזהה פיזי: 9628/5-ג

מזהה פריט: R0004hk7

כתובת: 2-111-4-9-1 תאריך הדפסה: 02/01/2022

מסמכים

חוזה שלום
בין
מדינת ישראל
לביין
הממלכה הירדנית ההאשמית

כ"א בחשון תשנ"ה

21 בג'ומאדה I 1415

26 באוקטובר 1994

חוזה שלום
בין
מדינת ישראל
לבין
הממלכה הירדנית ההאשמית

כ"א בחשון תשנ"ה

21 בג'ומאדה I 1415

26 באוקטובר 1994

מבוא

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הממלכה ההאשמית של ירדן. כתתן דעתן להצהרת וושינגטון שנחתמה על ידיהן ב-25 ביולי 1994, אשר שתיהן מחוייבות לכבודה;

בשאפן להשיג שלום צודק, בר-קימא וכולל במזרח התיכון המבוסס על החלטות מועצת הבטחון 242 ו-338 בכל היבטיהן;

כתתן דעתן לחשיבות שבהשגתו וחיזוקו של שלום המבוסס על חרות, שוויון, צדק וכבוד לזכויות אנוש יסודיות, דבר שיביא להתגברות על מכשולים פסיכולוגיים ולקידום כבוד אנושי;

באשרן מחדש את אמונתן במטרותיה ובעקרונותיה של מגילת האומות המאוחדות, ובהכירן בזכותן ובחובתן לחיות בשלום זו עם זו כמו עם כל המדינות, בתוך גבולות בטוחים ומוכרים;

ברצותן לפתח יחסים ידודתיים ושיתוף פעולה ביניהן בהתאם לעקרונות המשפט הבינלאומי המסדירים יחסים בינלאומיים בעתות שלום;

ברצותן גם להבטיח בטחון בר-קימא לשתי מדינותיהן, ובמיוחד להימנע מאיומים ומשימוש בכוח ביניהן;

כתתן דעתו לכך שבהצהרת וושינגטון מיום 25 ביולי 1994 הן הצהירו על סיום מצב המלחמה ביניהן;

בהחליטן לכוון שלום ביניהן בהתאם לחוזה שלום זה; הסכימו כלדקמן;

סעיף 1 - כינון השלום

שלום נכון בזה בין מדינת ישראל לבין הממלכה ההאשמית של ירדן ("הצדדים"), בתוקף מעת החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה.

סעיף 2 - עקרונות כלליים

הצדדים יישמו ביניהם את הוראות מגילת האומות המאוחדות ועקרונות משפט בינלאומי המסדירים יחסים בין מדינות בעיתות שלום. ובמיוחד:

1. הם מכירים כל אחד בריבונותו, בשלמותו הטריטוריאלית ובעצמאותו המדינית של האחר ויכבדו אותן.
2. הם מכירים כל אחד בזכות זולתו לקיום בשלום בתוך גבולות בטוחים ומוכרים, ויכבדו זכות זו.
3. הם יפתחו יחסי שכנות טובה של שיתוף פעולה כנדרש לשם הבטחתו של בטחון בר-קימא, ימנעו מאיום בכוח או שימוש בו האחד כנגד זולתו, ויישבו את כל הסכסוכים ביניהם באמצעי שלום.

4. הם מכבדים את ריבונותה, את שלמותה הטריטוריאלית ואת עצמאותה המדינית של כל מדינה באיזור, ומכירים בה.
5. הם מכבדים את תפקידם המרכזי של התפתחות וכבוד אנושיים ביחסים אזוריים ודו-צדדיים, ומכירים בתפקיד זה.
6. הם מאמינים עוד, כי בתחום שליטתם אין להתיר תנועות שלא מרצון של אנשים בדרך שתפגע בכטחון אחד מן הצדדים.

סעיף 3 - הגבול הבינלאומי

1. הגבול הבינלאומי בין ישראל וירדן מותווה מזיקה להגדרת הגבול על פי המנדט, כמתואר בנספח I (א), בעזרי המיפוי הנלוים אליו ובקואורדינטות שנקבעו בו.
2. הגבול, בהתאם לאמור בנספח I (א), הוא הגבול הבינלאומי הקבוע, הבטוח והמוכר בין ישראל לירדן, בלא שיהא בכך משום קביעה מוקדמת באשר למעמדם של שטחים כלשהם שבאו לשליטת הממשל הצבאי הישראלי ב-1967.
3. הצדדים מכירים בגבול הבינלאומי, וכן שטחו של כל צד, מימי החופין והמרחב האווירי שלו, כבלתי ניתנים לפגיעה, והם יכבדו ויקיימו אותם.
4. סימון הגבול ייעשה בהתאם לתוספת I לנספח I (א), ויושלם לא יאוחר מתשעה חודשים לאחר חתימת החוזה.
5. מוסכם שבמקום שבו עובר הגבול באפיק של נהר, במקרה של שינויים טבעיים בתוואי זרימת המים כמתואר בנספח I (א), יעבור הגבול לאורך האפיק החדש של הזרימה. במקרה של שינויים אחרים כלשהם בגבול לא יושפע, אלא אם יוסכם אחרת.
6. מיד עם החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה ייערך כל צד על הגבול הבינלאומי בצדו שלו, כמתואר בנספח I (א).
7. הצדדים יחלו עם חתימת החוזה במשא ומתן, כדי להגיע בתוך תשעה חודשים להסכם בדבר התיית הגבול הימי ביניהם במפרץ עקבה (אילת).
8. בהביאם בחשבון את נסיבותיו המיוחדות של אזור נהריים/בקורה, שלגביו חלות ריבונות ירדנית וזכויות בעלות פרטיות ישראלית, מסכימים הצדדים להחיל את ההוראות המצויות בנספח I (ב).
9. בהקשר לאזור צופר יחולו ההוראות המצויות בנספח I (ג).

סעיף 4 - בטחון

1. א. שני הצדדים, בהכירם כי הכנה הדדית ושיתוף פעולה הדדי בנושאים הנוגעים לבטחון יהיו חלק משמעותי מיחסייהם ויקדמו אף את בטחון האזור, נוטלים על עצמם לבסס את יחסי הבטחון ביניהם על אמון הדדי, קידום יחסים משותפים ושיתוף פעולה, ולשאוף למסגרת אזורית של שותפות בשלום.
ב. לקראת מטרה זו, מכירים הצדדים בהישגי הקהילה האירופית והאיחוד האירופי בפיתוח הועידה לבטחון ולשיתוף פעולה באירופה, ומחייבים עצמם לכינונה, במזרח התיכון, של הועידה לבטחון ולשיתוף פעולה במזרח התיכון. מחויבות זו כוללת את אימוצם של דגמים אזוריים לבטחון, שהוגשמו בהצלחה בעידן שלאחר מלחמת העולם השנייה (על פי קווי תהליך הלסינקי), דבר שיגיע לשיאו ביצירת אזור של בטחון ויציבות.
2. ההתחייבויות שאליהן מתייחס סעיף זה אין בהן כדי לפגוע בזכות הטבועה להגנה עצמית בהתאם למגילת האומות המאוחדות.
3. הצדדים מתחייבים, בהתאם להוראות סעיף זה, כלהלן:
 - א. להימנע מאיום או משימוש בכוח או בנשק קונבנציונלי, לא-קונבנציונלי או מכל סוג אחר, האחד כנגד האחר או מפעולות או פעילויות אחרות המשפיעות לרעה על בטחון הצד האחר;
 - ב. להימנע מארגון, חרחור, הסתה, סיוע או השתתפות בפעולות או איומים של לוחמה, עוינות, חתרנות או אלימות כנגד הצד האחר;
 - ג. לנקוט צעדים נחוצים ויעילים כדי להבטיח שפעולות או איומים של לוחמה, עוינות, חתרנות או אלימות כנגד הצד האחר לא ינבעו משטחם ולא ייעשו בתוך שטחם (המונח "שטח" מכאן ואילך כולל את המרחב האווירי ומימי החופין), או דרך שטחם או מעליו.
4. בהתאמה לעידן השלום ולמאמצים לבנות בטחון אזורי ולהימנע מתוקפנות ומאלימות ולמנען, מסכימים הצדדים עוד להימנע מאלה:
 - א. להצטרף לקואליציה, לארגון או לכרית כלשהם שיש בהם אופי צבאי או בטחוני עם צד שלישי, שמטרותיהם או פעולותיהם כוללות תוקפנות או פעולות אחרות של עוינות צבאית נגד הצד האחר, לסייע להם, לקדםם או לשתף פעולה עמם בצורה כלשהי, בסתירה להוראות חוזה זה.
 - ב. לאפשר כניסתם, הצבתם או פעולתם בשטחם, או דרכו, של כוחות, כח אדם או ציוד צבאיים של מדינה שלישית, בנסיבות העלולות לפגוע בבטחון הצד האחר.

5. שני הצדדים ינקטו צעדים נחוצים ויעילים, וישתפו פעולה, במאבק בטרור לכל סוגיו. הצדדים מתחייבים:

א. לנקוט צעדים נחוצים ויעילים למניעת עשייתן של פעולות טרור, חתרנות או אלימות משטחם או דרכו, ולנקוט אמצעים נחוצים ויעילים להילחם בפעילויות כאלה ובכל מבצעהן.

ב. מבלי לפגוע בזכויות היסוד של חרות הביטוי וההתאגדות, לנקוט צעדים נחוצים ואפקטיביים למנוע כניסתם, נוכחותם ופעולתם בשטחם של כל קבוצה או ארגון ותשתיתם, המאיימים על בטחון הצד האחר על ידי שימוש, או הסתה לשימוש, באמצעים אלימים.

ג. לשתף פעולה במניעתן של הסתננויות מעבר לגבול ובמאבק בהן.

6. כל שאלה באשר לביצוע סעיף זה תופל באמצעות מנגנון התייעצויות אשר יכלול מערכת קישור, אימות, פיקוח, ובמידת הצורך מנגנונים אחרים והתייעצויות בדרג גבוהה. פרטי מנגנון התייעצויות יכללו בהסכם שעל הצדדים להגיע אליו תוך 3 חודשים מהחלפת כתבי האשור של חוזה זה.

7. לפעול כעניין של עדיפות, ובמהירות רבה ככל האפשר, בהקשר של קבוצת העבודה הרב-צדדית לענייני בקרת נשק ובטחון אזורי, ובמשותף, למען אלה:

א. כינונו במזרח התיכון של אזור חופשי מבריתות ומקואליציות עוינות.

ב. כינונו של מזרח תיכון חופשי מנשק השמדה המונית, קונבציונלי ולא קונבציונלי כאחד, בהקשר של שלום כולל, בר קיימא ויציב, המאופיין על ידי וויתור על השימוש בכוח על ידי התפיסות ורצון טוב.

סעיף 5 - יחסים דיפלומטיים ויחסים דו-צדדיים אחרים

1. הצדדים מסכימים לכוון יחסים דיפלומטיים וקונסולריים מלאים ולהחליף שגרירים תושבים תוך חודש לאחר חילופי מסמכי האשור של חוזה זה.

2. הצדדים מסכימים כי היחסים הנורמליים ביניהם יכללו גם יחסים כלכליים ותרבותיים.

סעיף 6 - מים

במגמה להשיג הסדר כולל ובר קיימא של כל בעיות המים ביניהם:

1. הצדדים מסכימים להכיר בהקצאות הצודקות של שניהם במימי נהר הירדן ונהר הירמוק ומי התהום שכערכה בהתאם לעקרונות המוסכמים והמקובלים, לכמויות ולאיות כקבוע בנספח II, שיכובדו וימומשו במלואם.
2. הצדדים מכירים בצורך למצוא פתרון מעשי, צודק ומוסכם לבעיות המים שלהם, ובמגמה שנושא המים יוכל להיות הבסיס לקידום שיתוף פעולה ביניהם מתחייבים יחדיו להבטיח כי ניהולם ופיתוחם של משאבי המים שלהם לא יפגע, בצורה כלשהי, במשאבי המים של הצד האחר.
3. הצדדים מכירים בכך שמשאבי המים שלהם אין בהם די למלא את צרכיהם. ראוי לספק מים נוספים לשימושם בשיטות שונות, כולל פרויקטים לשיתוף פעולה אזורי ובינלאומי.
4. לאור האמור בפסקה 3, בהכנה כי שיתוף פעולה בנושאים הקשורים למים יהא לתועלת שני הצדדים ויסייע להקל על מצוקות המים שלהם, וכי בנושאי מים לאורך כל גבולם יש לטפל במכלולם, כולל האפשרות להעברות מים משני צידי הגבול, מסכימים הצדדים לחפש דרכים להקלת מצוקת מים ולשיתוף פעולה בתחומים הבאים:
 - א. פיתוח מקורות מים קיימים וחדשים, העלאת זמינות המים, לרבות שיתוף פעולה על בסיס אזורי ככל המתאים, ומזעור בזבוזם של משאבי המים לאורך שרשרת שימושיהם;
 - ב. מניעת זיהומם של משאבי המים;
 - ג. סיוע הדדי בהקלת מצוקות מים;
 - ד. העברת מידע ומחקר ופיתוח משותפים בנושאים בעלי זיקה למים, וסקירת האפשרויות להגברת פיתוחם ושימושם של משאבי המים.
5. מימוש התחייבויותיהם של שני הצדדים על פי סעיף זה מפורט בנספח II.

סעיף 7 - יחסים כלכליים

1. בראותם בפיתוח ובשגשוג הכלכלי עמודי-יסוד לשלום, בטחון ויחסים הרמוניים בין מדינות, עמים ובני אנוש יחידים, מאשרים הצדדים, בהביאם בחשבון הבנות שהושגו ביניהם, את רצונם ההדדי לקדם שיתוף-פעולה כלכלי ביניהם, וכן במסגרת שיתוף-פעולה אזורי רחב יותר.
2. כדי להשיג מטרה זו, מסכימים הצדדים כלהלן:
 - א. לסלק את כל המחסומים המפלים כלפי יחסים כלכליים נורמליים, לסיים חרמות כלכליים המכוונים האחד כנגד האחר ולשתף פעולה בסיוע חרמות כנגד כל אחד מהם על ידי צדדים שלישיים.
 - ב. בהכירם כי על העיקרון של זרימה חופשית ללא הפרעות של סחורות ושירותים להנחות את יחסיהם, ייכנסו הצדדים למשאים-ומתנים כדי להשיג הסכמים בנושאי שיתוף פעולה כלכלי, כולל סחר וייסודו של אזור סחר חופשי, השקעות, בנקאות, שיתוף פעולה תעשייתי ועבודה, למטרת קידום של יחסים כלכליים מועילים, המבוססים על עקרונות שיוסכם עליהם, וכן על שיקולי התפתחות אנושית על בסיס אזורי. משאים-ומתנים אלה יושלמו לא יאוחר משלושה חודשים לאחר החלפת כתבי האשרור של חוזה זה.
 - ג. לשתף פעולה באורח דו-צדדי, וכן בפורומים רב-צדדיים, לקידום כלכלותיהם ויחסי השכנות הכלכליים שלהם עם צדדים אזוריים אחרים.

סעיף 8 - פליטים ועקורים

1. בהכירם בבעיות האנושיות הגדולות שנגרמו לשני הצדדים על ידי הסכסוך במזרח התיכון, ובתרומתם להקלתן של מצוקות אנוש, ישתדלו הצדדים להקל עוד באשר לבעיות אלה המתעוררות על בסיס דו-צדדי.
2. בהכירם כי את הבעיות האנושיות הנזכרות שנגרמו על ידי הסכסוך במזרח התיכון אין אפשרות לפתור כליל במלואן ברמה הדו-צדדית, ישתדלו הצדדים לפותרן בפורומים מתאימים, בהתאם למשפט הבינלאומי, כולל אלה:
 - (א) במקרה של עקורים, בוועדה מרובעת יחד עם מצרים והפלסטינאים;
 - (ב) במקרה של פליטים,
 - (1) במסגרת קבוצת-העבודה הרב-צדדית לפליטים.
 - (2) במו"מ, במסגרת שעליה יוסכם, דו-צדדית או אחרת, בהקשר למשא ומתן על מעמד הקבע בענין השטחים הנזכרים בסעיף 3 לחוזה זה, ובאותה עת.
3. על ידי ביצוען של תכניות או"מ מוסכמות ותכניות כלכליות בינלאומיות מוסכמות אחרות בקשר לפליטים ועקורים, כולל סיוע ליישובם.

סעיף 9 - מקומות בעלי משמעות היסטורית ודתית

1. כל צד יאפשר חרות גישה למקומות בעלי משמעות דתית והיסטורית.
2. בהקשר זה, בהתאם להצהרת וושינגטון, ישראל מכבדת את תפקידה המיוחד הקיים של הממלכה ההאשמית של ירדן במקומות קדושים מוסלמיים בירושלים. בשעה שיערך המו"מ על מעמד הקבע, תעניק ישראל עדיפות גבוהה לתפקיד הירדני ההיסטורי במקומות קדושים אלה.
3. הצדדים יפעלו יחד לקדם יחסים בין-דתיים בין שלוש הדתות המונותאיסטיות במטרה לפעול למען הבנה דתית, מחוייבות מוסרית, חרות הפולחן הדתי, וסובלנות ושלוש.

סעיף 10 - מגעים תרבותיים ומדעיים

הצדדים, ברצותם להסיר דעות קדומות שהתפתחו בתקופות של סכסוך, מכירים בכך שמגעים תרבותיים ומדעיים בכל התחומים הם עניין רצוי, ומסכימים לכונן יחסי תרבות נורמליים ביניהם. לכן יסיימו מהר ככל האפשר ולא יאחר מתשעה חודשים מחילופי מסמכי האשרור של חוזה זה, את המו"מ על הסכמים תרבותיים ומדעיים.

סעיף 11 - הבנה הדדית ויחסי שכנות טובה

1. הצדדים יפעלו לקידום הבנה וסובלנות הדדיות המבוססות על ערכים היסטוריים משותפים, ובהתאם לכך מתחייבים:
 - א. להימנע מתעמולה עוינת או מפלה האחד כנגד האחר, ולנקוט את כל האמצעים המשפטיים והמינהליים האפשריים למניעת הפצתה של תעמולה כזאת על ידי כל ארגון או יחיד המצויים בשטחו של כל אחד מן הצדדים.
 - ב. מהר ככל האפשר, ולא יאחר משלושה חודשים מחילופי מסמכי האשרור של חוזה זה, לבטל כל התייחסויות נוגדות או מפלות וביטויים של עוינות בחקיקה של כל אחד מהם;
 - ג. להימנע בכל פרסומים ממשלתיים מכל התייחסויות או ביטויים כאלה;
 - ד. להבטיח כי אזרחי כל צד ייהנו הדדית מהליכי דין נאותים במערכות המשפט של כל אחד מהם ולפני בתי המשפט שלהם.
2. פסקה 1(א) בסעיף זה אינה גורעת מחרות הביטוי, כמצוי באמנה הכינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות.
3. תוקם ועדה משותפת לבדיקת מקרים שבהם טוען צד אחד כי היתה הפרה של סעיף זה.

סעיף 12 - מלחמה בפשע ובסמים

הצדדים ישתפו פעולה במלחמה בפשע, תוך דגש על הברחות, וינקטו את כל הצעדים הנחוצים להילחם בפעילויות כמו ייצורם של סמים לא חוקיים וכן סחר בהם ולמנען, ויעמידו לדין מבצעי פעולות כאלה.
בהקשר זה, הם רושמים לפנייהם את ההכנות שהושגו ביניהם בתחומים דלעיל, לפי נספח III, ומתחייבים לסיים את המו"מ על כל ההסכמים הרלבנטיים לא יאוחר מ-9 חודשים ממועד החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה.

סעיף 13 - תחבורה ודרכים

כרשמש בפניהם את ההתקדמות שהושגה עד כה בתחום התחבורה, מכירים הצדדים כעניינם ההדדי ביחסי שכנות טובה בתחום התחבורה, ומסכימים לאמצעים הבאים לקדם היחסים ביניהם בתחום זה:

1. כל צד יתיר תנועה חופשית של אנשים וכלי-רכב של האחר לתוך שטחו ובתוך שטחו בהתאם לכללים המקובלים החלים על אזרחים וכלי-רכב של מדינות אחרות. שום צד לא יטיל מסים מפלים או הגבלות על תנועתם החופשית של אנשים וכלי רכב משטחו לשטח הצד האחר.
2. הצדדים יפתחו ויתחזקו דרכים ומעברי-גבול בין ארצותיהם וישקלו קשרים נוספים של דרכים ומסילות ברזל ביניהם.
3. הצדדים ימשיכו במשאים-ומתנים ביניהם בקשר להסכמי תחבורה הדדיים בתחומים הנזכרים לעיל ובתחומים אחרים, כמו פרויקטים משותפים, בטיחות תחבורתית, תקנים ונורמות תחבורתיים, רישוי כלי רכב, מעברים יבשתיים, הובלת סחורות ומטענים ומטאורולוגיה, שיסוכמו לא יאוחר מ-6 חודשים מחילופי מסמכי האשרור של חוזה זה.
4. הצדדים מסכימים להמשיך במשא-ומתן ביניהם לסלילתה ואחזקתה של דרך בין מצרים, ישראל וירדן ליד אילת.

סעיף 14 - חופש שיט וגישה לנמלים

1. מבלי לפגוע בהוראות פסקה 3 בסעיף זה, כל צד מכיר בזכותם של כלי שיט של הצד האחר למעבר בתום לב דרך מימי החופין שלו בהתאם לחוקי המשפט הבינלאומי.
2. כל צד יעניק גישה נורמלית לנמליו לכלי-שיט ומטענים של הצד האחר, וכן לכלי-שיט ומטענים המיועדים לצד האחר או הבאים ממנו. גישה זו תינתן באותם תנאים החלים כללית על כלי-שיט ומטענים של לאומים אחרים.
3. הצדדים רואים במיצרי טירן ובמפרץ עקבה (אילת) נתיבי-מים בינלאומיים הפתוחים לכל האומות לחופש שיט וטיס בלתי מופרע ובלתי ניתן להתליה. הצדדים יכבדו כל אחד את זכות זולתו לשיט ולטיס לשם גישה לכל אחד מן הצדדים דרך מיצר טיראן/מפרץ עקבה (אילת). יכבדו כל אחד את זכות האחר לשיט ולטוס כדי לאפשר גישה לכל אחד מן הצדדים דרך מיצר טיראן ומפרץ עקבה (אילת).

סעיף 15 - תעופה אזרחית

1. הצדדים מכירים בתקפות ההדדית של הזכויות, זכויות-היתר וההתחייבויות שנקבעו בהסכמי התעופה הרב-צדדיים, ששניהם צד להם, במיוחד כאלה המוקנות על ידי אמנת התעופה האזרחית הבינלאומית מ-1944 בדבר תעופה אזרחית ("אמנת-שיקאגו") ועל ידי ההסכם הבינלאומי למעבר שירותי אויר בינלאומיים מ-1944.
2. כל הצהרה בדבר מצב חירום לאומי על ידי אחד הצדדים, על-פי סעיף 89 לאמנת שיקאגו, לא תוחל כלפי הצד האחר על בסיס מפלה.
3. הצדדים רושמים לפנייהם את המשא ומתן על מסדרון אויר בינלאומי שייפתח ביניהם בהתאם להצהרת וושינגטון. בנוסף, מייד עם החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה, יחלו הצדדים במשא ומתן במטרה להגיע להסכם בדבר תעופה אזרחית. המשאים-ומתנים דלעיל יסוכמו כולם לא יאוחר מ-6 חודשים ממועד החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה.

סעיף 16 - דואר ותקשורת

- הצדדים רושמים לפנייהם, בהתאם להצהרת וושינגטון, דבר פתיחתם של קווי טלפון ופקסימיליה ביניהם. קשרי דואר, אשר לגביהם הסתיים המשא ומתן, יופעלו החל מחתימת חוזה זה. בנוסף, הצדדים מסכימים לכוונן ביניהם קשרים מקובלים של תקשורת באלחוט וכן שירותי מימסר לטלוויזיה, על ידי כבלים, רדיו ולווין, בהתאם לכל האמנות והתקנות הבינלאומיות הרלבנטיות.
- המשא ומתן בנושאים אלה יושלם לא יאוחר מ-9 חודשים מעת החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה.

סעיף 17 - תיירות

הצדדים מאשרים את רצונם ההדדי לקדם שיתוף פעולה ביניהם בתחום התיירות. על מנת להגשים מטרה זו, מסכימים הצדדים - ברשום בפניהם את ההכנות שהושגו ביניהם בתחום התיירות - לשאת ולתת, בהקדם האפשרי, ולהגיע תוך שלושה חודשים מעת החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה, להסכם שיקל על תיירות הדדית ועל תיירות מדינות שלישיות ויעודד אותן.

סעיף 18 - איכות הסביבה

הצדדים ישתפו פעולה בעניינים הנוגעים לאיכות הסביבה, תחום אשר הצדדים מייחסים לו חשיבות רבה, לרבות שימור הטבע ומניעת זיהום, ככתוב בנספח IV. הצדדים ישאו ויתנו בדבר הסכם על האמור לעיל, אשר יסוכם תוך שישה חודשים מעת החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה.

סעיף 19 - אנרגיה

1. הצדדים ישתפו פעולה בפיתוח מקורות אנרגיה, לרבות פיתוח פרוייקטים הקשורים לאנרגיה, כגון השימוש באנרגיית השמש.
2. הצדדים, לאחר שסיכמו את המשא והמתן ביניהם על חיבור רשתות החשמל שלהם באזור אילת-עקבה, יממשו את החיבור האמור בעת החתימה על חוזה זה. הצדדים רואים צעד זה כחלק מתפיסה רחבה יותר - דו-לאומית ואזורית. הם מסכימים להמשיך את המשא ומתן בהקדם ככל האפשר להרחבת תחום הרשתות המחוברות ביניהם.
3. הצדדים יסכמו את ההסכמים הרלוונטיים בתחום האנרגיה בתוך שישה חודשים מעת החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה.

סעיף 20 - פיתוח עמק הבקע

הצדדים מייחסים חשיבות רבה לפיתוח המשולב של איזור עמק בקע הירדן, לרבות פרוייקטים משותפים בתחום הכלכלה, איכות הסביבה, תחומים המתייחסים לאנרגיה ותחומי התיירות. ברשום לפנייהם את הקיום המנחים שפותחו במסגרת הועדה הכלכלית המשולשת ישראל - ירדן - ארה"ב, לקראת תכנית-האב של פתיחת עמק בקע הירדן, הם ימשיכו במרץ את מאמצייהם לקראת השלמת התכנון ולקראת מימוש.

סעיף 21 - בריאות

הצדדים ישתפו פעולה בתחום הבריאות וישאו ויתנו במגמה להגיע להסכם, תוך 9 חודשים מעת החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה.

סעיף 22 - חקלאות

הצדדים ישתפו פעולה בתחומי החקלאות, לרבות שירותים וטרינריים, הגנת הצומח, ביוטכנולוגיה ושיווק, וישאו ויתנו במגמה להגיע להסכם תוך שישה חודשים מעת החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה.

סעיף 23 - עקבה ואילת

הצדדים מסכימים להיכנס למשא ומתן, בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מחודש אחד מעת החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה, על הסדרים שיאפשרו פיתוח משותף של הערים עקבה ואילת, בהתייחס, בין היתר, לנושאים כגון פיתוח תיירות משותף, מכס משותף, אזור סחר חופשי, שיתוף פעולה בתעופה, מניעת זיהום, עניינים ימיים, משטרה, מכסים ושיתוף פעולה בתחום הבריאות. הצדדים יסכמו את כל ההסכמים הרלוונטיים בתוך 9 חודשים מעת החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה.

סעיף 24 - תביעות

הצדדים מסכימים להקים ועדת תביעות לשם יישוב הדדי של כל תביעות כספיות.

סעיף 25 - זכויות והתחייבויות

1. חוזה זה אינו משפיע, ולא יפורש כמשפיע, בדרך כלשהי, על זכויותיהם וחובותיהם של הצדדים לפי מגילת האומות המאוחדות.
2. הצדדים מתחייבים למלא בתום לב את התחייבויותיהם לפי חוזה זה, בלא שים לב לפעולה או אי פעולה של כל צד אחר ובאורח בלתי תלוי בכל מסמך שאינו תואם חוזה זה. למטרות פסקה זו, מודיע כל צד לצד האחר כי לדעתו ולפי פרשנותו אין אי התאמה בין התחייבויות חוזיות קיימות שלו לבין חוזה זה.
3. הם מתחייבים עוד לנקוט את כל האמצעים הנחוצים כדי להחיל ביחסים שביניהם את הוראות האמנות הרב-צדדיות שהם צד להן, כולל הגשת הודעה מתאימה למזכיר הכללי של האומות המאוחדות ולנפקדיהן של אמנות כאלה.
4. שני הצדדים ינקטו גם את כל הצעדים הנחוצים לבטל כל התייחסויות פוגעות בצד האחר באמנות בינלאומיות שהם צדדים להן, ככל שהתייחסויות כאלה קיימות.
5. הצדדים מתחייבים שלא להתקשר בכל התחייבות הסותרת חוזה זה.
6. בכפוף לסעיף 103 של מגילת האומות המאוחדות, במקרה של סתירה בין התחייבויות הצדדים לפי חוזה זה ובין כל התחייבות אחרת שלהם, יחייבו וימומשו ההתחייבויות לפי חוזה זה.

סעיף 26 - חקיקה

בתוך שלושה חודשים מעת החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה מתחייבים הצדדים לחוקק כל חקיקה הנחוצה למימוש החוזה, ולסיים כל התחייבויות בינלאומיות ולבטל כל חקיקה שאינן תואמת חוזה זה.

סעיף 27 - אשרור

1. חוזה זה יאשרר על ידי שני הצדדים בהתאם לנהלים הלאומיים של כל אחד מהם. הוא ייכנס לתוקף עם החלפת מסמכי האשרור.
2. הנספחים, התוספות, והמסמכים המצורפים לחוזה זה ייראו כחלק בלתי נפרד ממנו.

סעיף 28 - אמצעי ביניים

הצדדים יחילו צעדי ביניים בתחומים מסוימים שעליהם יוסכם, עד להשגת ההסכמים הנחוצים בהתאם לחוזה זה, כאמור בנספח V.

סעיף 29 - יישוב סכסוכים

1. חילוקי דעות הנובעים מהחלתו של חוזה זה או מפירושו, ייושבו במשא ומתן.
2. כל מחלוקות כאמור שאי אפשר ליישבן במשא-ומתן ייושבו על ידי פישור או יוגשו לבוררות.

סעיף 30 - רישום

חוזה זה יועבר אל המזכיר הכללי של האומות המאוחדות לרישום בהתאם להוראות סעיף 102 של מגילת האומות המאוחדות.

נעשה בנקודת המעבר בערכה כיום כ"א בחשון תשנ"ה, 21 בג'ומאדה I, 1415, המתאים ליום 26 באוקטובר, 1994 בשפות העברית, הערבית והאנגלית, כל נוסח אמין במידה שווה. במקרה של הבדלי פרשנות יכריע הנוסח האנגלי.

בשם הממלכה האשמית של ירדן

בשם מדינת ישראל

הועד על ידי

נספח I. א

תיחום וסימון הגבול הבינלאומי ירדן-ישראל

1. מוסכם שעל פי סעיף 3 של ההסכם, הגבול הבינלאומי בין שתי המדינות מורכב מהגזרות הבאות:

א. נהרות הירדן והירמוך.

ב. ים המלח.

ג. ואדי ערבה / עמק הערבה.

ד. מפרץ עקבה / (מפרץ אילת).

2. הגבול מתוחם כלהלן:

A. נהרות הירדן והירמוך

(1) קו הגבול יימשך לאורך האמצע העיקרי של מהלך / נתיב זרימת הנהרות הירדן והירמוך.

(2) קו הגבול יעקוב אחר השינויים הטבעיים (גידול וסחף) במהלך הנהרות אלא אם כן הוחלט אחרת.

שינויים מלאכותיים של מהלך הנהרות או בהם לא ישפיעו על מיקום הגבול אלא אם יוסכם אחרת.

(3) במקרה של שינוי טבעי פתאומי בעתיד של מהלך הנהרות (סחף וגידול) או בהם תיפגש ועדת הגבול המשותפת (סעיף 3 להלן) מוקדם, ככל האפשר, להחליט על אמצעים נחוצים, אשר יכולים לכלול שחזור פיזי של מיקום המהלך הקודם של הנהר.

(4) קו הגבול בשני הנהרות מוצג על מפות האורתופוטו בקנ"מ 1:10,000 משנת 1994, המצורפות לכאן (נספח I(א)).

(5) התאמות בקו הגבול בכל אחד מהנהרות עקב שינויים טבעיים (סחף או גידול) יתבצעו לפי הנחיצות או אחת לחמש שנים.

(6) הקווים המגדירים או איזור בקורה-נהריים, מוצגים על מפת האורתופוטו בקנה מידה 1:000,000 המצורפת לכאן (נספח I(ב)).

(7) מפות האורתופוטו ומפות ההדמאה המראות את הקו המפריד בין ירדן לבין הגדה המערבית יכללות את הקו המצויין בצורה גרפית שונה, והמקרה יכלול את ההערה המסייגת הבאה:

"קו זה הוא הגבול המינהלי בין ירדן לבין השטח שבא לשליטת הממשל הצבאי הישראלי ב-1967 כל טיפול בקו זה יהיה בלא קביעה מוקדמת באשר למעמד שטח זה".

B. ים המלח ובכריכת המלח

קו הגבול מוצג על מפות ההדמאה בקנה מידה 1:50,000 (2 גליונות) המצורפות לכאן (נספח I(א)).
רשימת הקורדינטות הגיאוגרפיות ו-UTM של קו גבול זה תתבסס על דאטום גבול ישראל-ירדן (TJBD-1994), וכאשר תושלם ותוסכם על ידי שני הצדדים, תהיה רשמית קואורדינטות זו מחייבת ועדיפה על המפות באשר למיקום קו הגבול בים המלח ובכריכת המלח.

C. ואדי ערבה/ עמק הערבה

(1) קו הגבול מוצג על מפות האורתופוטו בקנה מידה 1:20,000 גליונות המצורפים להלן: נספח I(א).

(2) קו הגבול היבשתי יסומן בתהליך משותף של סימון גבול משותף, בעמודי גבול שבמשותף ימוקמו, יוקמו, יימדדו ויתועדו על בסיס הגבול המוצג על מפות הרואותופוטו בקנה מידה 1:20,000 אליהן מתייחס סעיף (1) ג-2 שלעיל.
בין כל שני עמודי גבול סמוכים יעבור קו הגבול בקו ישר.

(3) עמודי הגבול יוגדרו ברשימת קואורדינטות גיאוגרפיות ו-UTM, מבוססות על דאטום גבול משותף (IJB94) שיוגדר על ידי צוות המומחים המשותף (JTE), תוך שימוש במדידות GPS.

רשימת הקורדינטות תוכן, ייחתם ותאושר על ידי שני הצדדים מוקדם ככל שאפשר ולא יאוחר מתשעה חודשים לאחר כניסת הסכם זה לתוקף, ותהווה חלק מנספח זה.

רשימת קואורדינטות גיאוגרפיות ו-UTM זו, כאשר תושלם ותוסכם על ידי שני הצדדים, תהיה מחייבת ועדיפה על המפות באשר למיקום קו הגבול בגזרה זו.

(4) עמודי הגבול יתוחזקו על ידי שני הצדדים בהתאמה לתהליך שיוסכם בעתיד. הקורדינאטות בסעיף (3) ג-2 שלעיל ישמשו לשחזור עמודי גבול במקרה שינזקו, יהרסו או יוסטו ממקומם.

(5) הקו המגדיר את אזור צופר מוצג על האורתופוטו בקנה מידה 1:20,000 של ואדי ערבה/עמק הערבה המצורף לכאן (נספח I(ג)) (III).

D. מפרץ עקבה

הצדדים יפעלו בהתאמה לסעיף 3(7) של ההסכם.

3. ועדת גבולות משותפת.

A. לשם ממוש נספח זה יוכננו הצדדים ועדת גבולות משותפת מורכבת משלושה חברים מכל מדינה.

B. הועדה תגדיר באישור שתי הממשלות את הליכי עבודתה, את תדירות פגישותיה ואת פרטי תחומי עבודה. ועדה תוכל להזמין מומחים ו/או יועצים כפי שיידרש. הועדה תוכל לכונן על פי הצורך צוותי מומחים וועדות וליחד להם מטלות טכניות.

C. הועדה רשאית להקים, על פי שיקולה, צוותים או ועדות מיוחדות ולהטיל עליהם משימות טכניות.

נספח I. ב.

אזור בקורה \ נהריים

1. שני הצדדים מסכימים כי משטר מיוחד יחול לגבי אזור בקורה\נהריים ("האזור") על בסיס זמני, כמפורט בנספח זה. למטרות נספח זה האזור הינו כמפורט במפה המצורפת (נספח I צירוף 3(ד)).
2. בהכירה שהאזור הינו תחת ריבונות ירדנית עם זכויות בעלות פרטית וקניין ישראליות ("בעלי הקרקע") באדמות המרכיבות את האזור ("האדמות") ירדן מתחייבת:
 - א. להעניק ללא תשלום וללא הפרעה חופש כניסה אל, יציאה מן, שימוש באדמות ותנועה בתוך האזור לבעלי הקרקע ולמוזמניהם או עובדיהם ולהתיר לבעלי הקרקע לנהל את אדמתם בהתאם לחוקים הירדניים הישימים.
 - ב. לא להחיל את חקיקת המכס או ההגירה שלה לגבי בעלי הקרקע, מוזמניהם או עובדיהם החוצים מישראל ישירות לאזור למטרת גישה לאדמות לשם חקלאות, תיירות או כל מטרה מוסכמת.
 - ג. לא להחיל מסים או היטלים מפלים ביחס לאדמות או פעילויות בתוך האזור;
 - ד. לנקוט בכל האמצעים הנדרשים לשמור ולמנוע הטרדה או נזק לכל אדם הנכנס לאזור בהתאם לנספח זה;
 - ה. להתיר בנוהל מינימלי, גישה לאזור לאנשי משטרת ישראל במדים למטרות חקירת פשעים או אירועים אחרים הנוגעים בלעדית לבעלי הקרקע, מוזמניהם או עובדיהם.
3. בהכירה בריבונות ירדנית על האזור, ישראל מתחייבת:
 - א. לא לבצע או להתיר כי יבוצעו באזור פעילויות המסכנות את השלום או את בטחונה של ירדן;
 - ב. לא להתיר לאף אדם הנכנס לאזור בהתאם לנספח זה (מעבר לשוטרים לובשי המדים המוזכרים בפסקה 2(ה)) לשאת כלי נשק מכל סוג באזור; אלא אם כן הדבר אושר על ידי רשויות הרישוי בירדן לאחר שטופל באמצעות וועדת הקישור המוזכרת בסעיף 8.
 - ג. לא להתיר סילוק פסולת מחוץ לאזור לתוך האזור.
4.
 - א. ככפוף לנספח זה, החוק הירדני יחול באזור.
 - ב. ניתן להפעיל חוקים ישראלים החלים על פעילויות אקסטרטוריאליות של ישראלים לגבי ישראלים ופעילויותיהם באזור, וישראל רשאית לנקוט באמצעים באזור לאכוף חוקים כאמור.
 - ג. ביחס לנספח זה, ירדן לא תחיל את המשפט הפלילי שלה לגבי פעילויות באזור שמעורבים בהם רק נתינים ישראלים.

5. במקרה של פרויקטים משותפים כלשהם שיוסכמו ויפותחו על ידי הצדדים באזור ניתן יהיה לשנות את הוראות נספח זה למטרת הפרויקט המשותף על ידי הסכמה בין הצדדים בכל עת. אחת האפשרויות שתידון בהקשר של הפרויקטים המשותפים תהיה הקמתו של אזור סחר חופשי.
6. מבלי לפגוע בזכויות הבעלות הפרטית של קרקע באזור, נספח זה יישאר בתוקף ל 25 שנים, ויחודש אוטומטית לתקופות זהות, אלא אם כן ניתנת הודעה מוקדמת של שנה על פקיעת תוקף על ידי אחד הצדדים, אשר במקרה מעין זה, לבקשת כל אחד מהצדדים, יחלו בהתייעצויות.
7. בנוסף לדרישה המוזכרת בסעיף 4 לנספח זה, רכישת הקרקע באזור על ידי אנשים שאינם אזרחים ישראלים תבוצע רק באישור מוקדם של ירדן.
8. מוקמת בזאת וועדת קישור ירדנית-ישראלית על מנת לעסוק בכל הנושאים העולים מנספח זה.

נספח I.ג.

אזור צופר

1. שני הצדדים מסכימים כי משטר מיוחד יחול לגבי אזור צופר ("האזור") על בסיס זמני, כמפורט בנספח זה. למטרות נספח זה האזור הינו כמפורט במפה המצורפת (נספח I צירוף 3(ה)).
2. בהכירה שהאזור הינו תחת ריבונות ירדנית עם זכויות שימוש ישראליות פרטיות בקרקע ("משתמשי הקרקע") באדמות המרכיבות את האזור ("האדמות") ירדן מתחייבת:
 - א. להעניק ללא תשלום וללא הפרעה חופש כניסה אל, יציאה מן, שימוש באדמות ותנועה בתוך האזור למשתמשי הקרקע ולמוזמניהם או עובדיהם ולהתיר למשתמשי הקרקע לנהל את זכויותיהם לשימוש בקרקע בהתאם לחוקים הירדניים הישימים.
 - ב. לא להחיל את חקיקת המכס או ההגירה שלה לגבי משתמשי הקרקע, מוזמניהם או עובדיהם החוצים מישראל ישירות לאזור למטרת גישה לאדמות לשם חקלאות או כל מטרה מוסכמת.
 - ג. לא להחיל מסים או היטלים מפלים ביחס לאדמות או פעילויות בתוך האזור;
 - ד. לנקוט בכל האמצעים הנדרשים לשמור ולמנוע הטרדה או נזק לכל אדם הנכנס לאזור בהתאם לנספח זה;
 - ה. להתיר בנוהל מינימלי, גישה לאזור לאנשי משטרת ישראל במדים למטרות חקירת פשעים או אירועים אחרים הנוגעים בלעדית למשתמשי הקרקע, מוזמניהם או עובדיהם.
3. בהכירה בריבונות ירדנית על האזור, ישראל מתחייבת:
 - א. לא לבצע או להתיר כי יבוצעו באזור פעילויות המסכנות את השלום או את בטחונה של ירדן;
 - ב. לא להתיר לאף אדם הנכנס לאזור בהתאם לנספח זה (מעבר לשוטרים לובשי המדים המוזכרים בפיסקה 2(ה)) לשאת כלי נשק מכל סוג באזור; אלא אם כן הדבר אושר על ידי רשויות הרישוי בירדן לאחר שטופל באמצעות וועדת הקישור המוזכרת בסעיף 8.
 - ג. לא להתיר סילוק פסולת מחוץ לאזור לתוך האזור.
4. א. בכפוף לנספח זה, החוק הירדני יחול באזור.
 - ב. ניתן להפעיל חוקים ישראלים החלים על פעילויות אקסטריטוריאליות של ישראלים לגבי ישראלים ופעילויותיהם באזור, וישראל רשאית לנקוט באמצעים באזור לאכוף חוקים כאמור.
 - ג. ביחס לנספח זה, ירדן לא תחיל את המשפט הפלילי שלה לגבי פעילויות באזור שמעורבים בהם רק נתינים ישראלים.
5. במקרה של פרויקטים משותפים כלשהם שיוסכמו ויפותחו על ידי הצדדים באזור ניתן יהיה לשנות את הוראות נספח זה למטרת הפרויקט המשותף על ידי הסכמה בין הצדדים בכל עת.

6. מבלי לפגוע בזכויות הפרטיות לשימוש בקרקע באזור, נספח זה יישאר בתוקף ל 25 שנים, ויחודש אוטומטית לתקופות זהות, אלא אם כן ניתנת הודעה מוקדמת של שנה על פקיעת תוקף על ידי אחד הצדדים, אשר במקרה מעין זה, לבקשת כל אחד מהצדדים, יחלו בהתייעצויות.
7. בנוסף לדרישה המוזכרת בסעיף 4 לנספח זה, רכישת הקרקע באזור על ידי אנשים שאינם אזרחים ישראלים תבוצע רק באישור מוקדם של ירדן.
8. מוקמת בזאת וועדת קישור ירדנית-ישראלית על מנת לעסוק בכל הנושאים העולים מנספח זה.

נספח I I

נושאים הקשורים למים

בהתאם לסעיף 6 של האמנה, ירדן וישראל הסכימו על הסעיפים הבאים בנושאים הקשורים למים:

סעיף I הקצאה

1. מים מנהר הירמוק

- א. תקופת הקיץ - 15 במאי עד 15 באוקטובר של כל שנה. ישראל שואבת (12) מלמ"ק וירדן מקבלת את יתרת הזרימה.
- ב. תקופת החורף - 16 באוקטובר עד 14 במאי של כל שנה. ישראל שואבת (13) מלמ"ק וירדן זכאית ליתרת הזרימה בכפוף להוראות המובאות להלן: ירדן מסכימה שישראל תשאב (20) מלמ"ק נוספים מן הירמוק בחורף בתמורה להסכמה של ישראל להעביר לירדן במהלך תקופת הקיץ את הכמות הנקובה בפסקה (א.2) שלהלן מנהר הירדן.
- ג. על מנת למזער אובדן מים, ירדן וישראל רשאיות להשתמש, במורד מהטית עדסיה/נקודה 121, במי שיטפונות עודפים שאינם ניתנים לניצול ואשר בכירור יאבדו ללא שימוש.

2. מים מנהר הירדן

- א. תקופת הקיץ - 15 במאי עד 15 באוקטובר של כל שנה. בתמורה למים הנוספים שירדן מסכימה שישראל תשאב בחורף בהתאם לפסקה (1.ב) לעיל, ישראל מסכימה להעביר לירדן בתקופת הקיץ (20) מלמ"ק מנהר הירדן מיד במעלה מסכר דגניה על הנהר. ירדן תשלם את עלות התפעול והאחזקה של העברות כאלה באמצעות מערכות קיימות (לא כולל עלויות הון) ותישא בעלות הכוללת של כל מערכת הולכה חדשה. פרוטוקול נפרד יסדיר העברה זו.
- ב. תקופת החורף - 16 באוקטובר עד 14 במאי בכל שנה. ירדן זכאית לאגום לשימושה כמות שבממוצע לא תפחת מ-(20) מלמ"ק של שיטפונות בנהר הירדן דרומית לנקודת המפגש שלו עם הירמוק (כמתואר בסעיף II). שיטפונות עודפים אשר אינם ניתנים לשימוש ואחרת יאבדו ניתנים לשימוש לתועלת שני הצדדים לרבות אגירה שאובה מחוץ לאפיק הנהר.
- ג. בנוסף לאמור לעיל, ישראל זכאית לשמר את שימושיה הנוכחיים במי נהר הירדן בין נקודת המפגש שלו עם הירמוק לבין נקודת המפגש שלו עם ואדי יאביס/טירת צבי. ירדן זכאית לכמות שנתית שקולה לזו של ישראל, בתנאי עם זאת, ששימושה של ירדן לא יפגע בכמות או באיכות של השימושים הישראליים לעיל. ועדת המים המשותפת (המתוארת בסעיף VI) תסקור שימושים קיימים לשם תיעוד נזק משמעותי.
- ד. ירדן זכאית לכמות שנתית של (10) מלמ"ק מים מותפלים מהתפלתם של בסביבות (20) מלמ"ק של מעינות מלוחים המוטים כעת לנהר הירדן. ישראל תבחן את האפשרות של מימון עלות התפעול והאחזקה של האספקה לירדן של מים מותפלים אלה (לא כולל עלות הון). עד אשר מתקני ההתפלה יהיו מוכנים לשימוש, ועם כניסתה לתוקף של האמנה, ישראל תספק לירדן (10) מלמ"ק של מי נהר הירדן באותו מיקום כב-(א.2) לעיל, מחוץ לתקופת הקיץ, ובמהלך תאריכים שייבחרו על ידי ירדן, בכפוף ליכולת ההולכה המרבית.

3. מים נוספים

ירדן וישראל ישתפו פעולה במציאת מקורות לאספקה לירדן של כמות נוספת של 50 מלמ"ק לשנה של מים ברמה הניתנת לשתייה. למטרה זו, ועדת המים המשותפת תפתח, תוך שנה מכניסיה לתוקף של האמנה, תכנית לאספקה לירדן של המים הנוספים המוזכרים לעיל. תכנית זו תועבר לממשלות בהתאמה לדיון והחלטה.

4. תפעול ואחזקה

א. תפעול ואחזקה של המערכות בשטח ישראל המספקות מים לירדן, ואספקת החשמל שלהן, יהיו אחריות של ישראל. התפעול והאחזקה של המערכות החדשות אשר ישמשו רק את ירדן יימסרו על חשבון ירדן לרשויות או חברות שייבחרו על ידי ירדן.

ב. ישראל תבטיח גישה קלה ובלתי מופרעת של אנשים וציוד למערכות חדשות כאמור לשם תפעול ואחזקה. נושא זה יפורט בנוסף בהסכמים אשר ייחתמו בין ישראל לבין הרשויות או החברות שייבחרו על ידי ירדן.

סעיף II: אגירה

1. ירדן וישראל ישתפו פעולה לבנית סכר הטיה/אגירה על נהר הירמוק מיד במורד מהטית עדסיה/נקודה 121. המטרה הינה לשפר את יעילות ההטיה לתוך תעלת המלך עבדאללה של הקצאת המים של הממלכה האשמית של ירדן, וכן, ייתכן, לשם הטית הקצאתה של ישראל ממי הנהר. מטרת נוספות יוסכמו במשותף.

2. ירדן וישראל ישתפו פעולה לבנית מערכת אגירת מים על נהר הירדן, לאורך גבולן המשותף, בין נקודת המפגש שלו עם נהר הירמוק לבין נקודת המפגש שלו עם ואדי יאביס/טירת צבי, על מנת ליישם את הוראות פיסקה (2.ב) של סעיף I לעיל. ניתן יהיה להתאים את מערכת האגירה להכיל שיטפונות נוספים; ישראל רשאית להשתמש בעד ל-3 מלמ"ק לשנה של יכולת אגירה נוספת.

3. ניתן יהיה לדון ולהסכים במשותף על מאגרים נוספים.

סעיף III: איכות מים והגנה

1. ירדן וישראל מתחייבות כל אחת לשמור, בתחום סמכותן, על המים המשותפים של נהרות הירדן והירמוק, ועל מי התהום בערבה, מפני כל זיהום, נזק או משיכות בלתי מאושרות של הקצאות האחרת.

2. למטרה זו, ירדן וישראל ינטרו במשותף את איכות המים לאורך גבולן, באמצעות תחנות ניטור מוקמות במשותף אשר יופעלו תחת פיקוחה של ועדת המים המשותפת.

3. ירדן וישראל תאסורנה כל אחת סילוק שפכים עירוניים ותעשייתיים לתוך אפיקי נהרות הירמוק והירדן לפני שהם מטופלים לרמה במאפשרת את שימוש הבלתי מוגבל לחקלאות. יישומו של איסור זה יושלם תוך שלוש שנים מכניסיה לתוקף של האמנה.

4. איכות המים המסופקת ממדינה אחת לאחרת במיקום נתון תהיה שקולה לאיכות המים אשר המדינה המספקת משתמשת מאותו מיקום.

5. מעינות מלוחים אשר מוטים כיום לנהר הירדן מיועדים להתפלה תוך ארבע שנים. שתי המדינות ישתפו פעולה להבטיח כי מי הרכז שייווצרו לא יסולקו לתוך נהר הירדן או לאחד מיובליו.

6. ירדן וישראל יגנו כל אחת על מערכות המים אשר בתוך שטחן, המספקות מים לאחרת, מפני כל זיהום נזק או משיכה בלתי מאושרת של הקצאות האחרת.

סעיף IV: מי תהום בואדי ערכה/עמק הערכה

1. בהתאם להוראות אמנה זו, מספר בארות אשר נקדחו על ידי ישראל ומשמשות אותה ביחד עם המערכות הקשורות להן נופלות בצד הירדני של הגבולות. בארות ומערכות אלו הינן תחת ריבונות ירדנית. לישראל יישמר השימוש בבארות ומערכות אלה בכמות ובאיכות המפורטות בצירוף 1, אשר יוכן במשותף עד ה-31 בדצמבר 1994. אף אחת מן הארצות לא תנקוט, או תגרום שיינקט, באמצעי כלשהו אשר יכול להפחית בצורה משמעותית את התפוקות או האיכות של בארות ומערכות אלה.
2. לאורך כל תקופת שימוש ישראל של בארות ומערכות אלה, החלפת כל באר אשר עשויה להיכשל מביניהן תקבל רישוי מירדן בהתאם לחוקים ולתקנות בתוקף באותו מועד. למטרה זו, ינהגו בכאר שנכשלה כאילו נקדחה ברשיון מן הרשות הירדנית המוסמכת במועד קידוחה. ישראל תספק לירדן את היומן של כל אחת מן הבארות ואת המידע הטכני אודותיה אשר יישמר במרשם. הבאר החליפית תחובר למערכות החשמל והמים הישראליות.
3. ישראל רשאית להגדיל את קצב ההפקה מבארות ומערכות בירדן בשיעור של עד 10 מלמ"ק לשנה מעבר לתפוקות המצוינות בפסקה 1 לעיל, בכפוף לקביעה של ועדת המים המשותפת כי התחייבות זו הינה אפשרית מבחינה הידרוגאולוגית ואינה פוגעת בשימושים ירדניים קיימים. הגדלה זו תבוצע תוך חמש שנים מכניסתה לתוקף של אמנה זו.

5. תפעול ואחזקה

- א. תפעול ואחזקה של הבארות והמערכות בשטח ירדני המספקות לישראל מים, ומערכות החשמל שלהן יהיו באחריותה של ירדן. התפעול והאחזקה של בארות ומערכות אלה יימסרו על חשבון ישראל לרשויות או חברות שייבחרו על ידי ישראל.
- ב. ירדן תבטיח גישה קלה ובלתי מופרעת של אנשים וציוד למערכות חדשות כאמור לשם תפעול ואחזקה. נושא זה יפורט בנוסף בהסכמים אשר ייחתמו בין ירדן לבין הרשויות או החברות שייבחרו על ידי ישראל.

סעיף V: הודעות והסכמות

1. שינויים מלאכותיים בתוך או של ערוץ נהרות הירדן והירמוק יכולים להיעשות רק בהסכמה הדדית.
2. כל מדינה מתחייבת להודיע לשניה, שישה חדשים לפני המועד, אודות כל פרויקטים אשר עלולים לשנות את הזרימה של הנהרות שלעיל לאורך גבולן המשותף, או את איכות הזרימה הזו. הנושא יידון בוועדת המים המשותפת במטרה למנוע נזק ולבטל השפעות שליליות אשר פרויקטים אלה עלולים לגרום.

סעיף VI: שיתוף פעולה

1. ירדן וישראל מתחייבות להחליף מידע רלבנטי על משאבי מים באמצעות ועדת המים המשותפת.
2. ירדן וישראל ישתפו פעולה בפיתוח תכניות למטרות של הגדלת אספקת המים ושיפור יעילות השימוש במים, כמסגרת של שיתוף פעולה דו-צדדי, אזורי או בינלאומי.

סעיף VII: ועדת מים משותפת

1. למטרת מימושו של נספח זה, הצדדים יקימו ועדת מים משותפת המורכבת משלושה חברים מכל אחת מן הארצות.
2. ועדת המים המשותפת תגדיר, באישור הממשלות בהתאמה, את נוהלי העבודה שלה, את תכיפות פגישותיה, ואת פרטי והקף עבודתה. הועדה תזמין מומחים ו/או יועצים כפי שיידרש.
3. הועדה יכולה להקים, כפי שתימצא לנחוץ, מספר תת-ועדות מתמחות ותטיל עליהן מטלות טכניות. בהקשר זה, מוסכם בזה כי תת-ועדות אלה יכללו תת-ועדה צפונית ותת-ועדה דרומית, לניהול בשטח של משאבי במים ההדדיים באזורים אלה.

נספח III
מאבק נגד פשיעה וסמים

בהתאם לסעיף 12 לחוזה, ישראל וירדן החליטו לשתף פעולה בתחומים הבאים:

א. שיתוף פעולה במאבק בסמים מסוכנים

1. שני הצדדים ישתפו פעולה במאבק בסמים לא חוקיים, הכל בהתאם לשיטה המשפטית הנוהגת בארצותיהם.
2. שני הצדדים ינקטו את כל הצעדים הנדרשים למנוע הברחה של סמים בין שתי המדינות.
3. שני הצדדים יחליפו מידע המתייחס לסחר בסמים ולפעילות של סוחרי סמים, הנוגעת לשתי הארצות.
4. מידע שהועבר על ידי צד אחד למשנהו לא יועבר לצד שלישי כל שהוא בלי הסכמת הצד מוסר המידע.
5. שני הצדדים יחליפו ויחלקו את הנסיון המצטבר במלחמה בסמים, לרבות חינוך לאי שימוש בסמים, מניעה, טיפול, תוכניות שיקום, אמצעים טכניים ושיטות הסתרה.
6. על מנת לזהות אנשים המעורבים בפעילות סמים, שני הצדדים יקלו על על משלוחי סמים תחת פיקוח בין שני הצדדים, הכל לפי חוקים הנוהגים בכל אחת מהארצות.
7. קצינים, העוסקים באכיפת החוק בנושא סמים בכל אחד מהצדדים, יפגשו מעת לעת, לתאם את המאמצים למציאת פתרון לבעיות סמים הנוגעות לשתי המדינות.
8. שני הצדדים יקיימו ערוץ לתקשורת (למשל: פקס, טלפון וטלקס) למטרות קישור בנושאי סמים הנוגעים לשתי המדינות.
9. שני הצדדים ישתפו פעולה עם הפורומים האזוריים הרב צדדים הדנים בנושא סמים.
10. שני הצדדים ישתפו פעולה בחקירת הליכים הנדרשים על מנת לאסוף ראיות והוכחות בתיקים נגד סוחרי סמים הנוגעים לאחת המדינות או לשתיהן.
11. שתי המדינות יחליפו מידע המתייחס לסטטיסטיקות בנושא מספר עבירות סמים שבוצעו בכל אחת מהמדינות, לרבות פרטי מידע המתייחסים לחשודים ומורשעים שהיו מעורבים באותם תיקים.
12. שני הצדדים יחליפו כל מידע רלוונטי המתייחס למעבדות ליצור סמים מסוכנים אם הם נוגעים לאחת מהמדינות לרבות מכנה, שיטת עבודה ואמצעים טכניים של המעבדה, הסוג והסמל המסחרי של התוצר.

13. שיתוף הפעולה המתואר במסמך זה יבוצע בהתאם ובכפוף לשיטה המשפטית הנוהגת בכל אחת מהמדינות.

ב. פשיעה

הצדדים הסכימו שההסכמים שלגביהם ימשיכו הצדדים לנהל משא ומתן בהתאם לסעיף 12 לחוזה יכסו את הנושאים הבאים:

פשיעה

- החלפת מידע בדבר כל ההבטים הנוגעים להברחות, גניבות (לרבות אוצרות אומנות, כלי רכב, אוצרות לאומיים, עתיקות ומסמכים) וכו'.

- מעצרים של עבריינים והחלפת מידע המתייחס להעברת ראיות במטרה לקיים הליך משפטי בכל אחת מהארצות, הכל בכפוף לאמנות ולתקנות הנוגעות.

שיתוף פעולה כללי

- החלפת מידע בדבר נושאים טכניים מחקרים משטרתיים משותפים בנושאים בעלי עניין לשתי המדינות.

נושאים נוספים

- הצלה
- חוצי גבול תמימים.
- נמלטים ממיצוי הדין.
- משלוח הודעות בדבר מעצרים או עיכובם של בעלי אזרחות של כל אחת מהמדינות על ידי רעותה. - כינון מנגנון קישור בין הצדדים.

ג. שיתוף פעולה בנושאי זיהוי פלילי

1. שני הצדדים ישתפו פעולה בנושאי זיהוי פלילי ומדעי הזיהוי.
2. שני הצדדים יחלקו ויחליפו ביניהם את הנסיון המקצועי ותכניות הדרכה, בין היתר בנושאים הבאים:
 - א. שימוש בערכות שדה לבדיקות מקדמיות.
 - ב. אבחון של סמים לא חוקיים.
 - ג. אבחון של רעלים וחומרים מרעילים.
 - ד. אבחון ביולוגי ובדיקות D.N.A.
 - ה. אבחון חומרים וכלי עבודה.

- ו. אבחון מסמכים.
- ז. אבחון טביעות קול.
- ח. אבחון כלי נשק.
- ט. איתור טביעות אצבע.
- י. בדיקות של הצתות.
- יא. זיהוי קורבנות באסון המוני.
- יב. מחקר ופיתוח במדעי הזיהוי.

סביבה

ירדן וישראל מכירוס בחשיבות האקולוגית של האיזור, ברגישותו חסביבתית חגבוהה ובצורך לשמור על הסביבה ולמנוע נזקים וסיכונים לרווחה ולבריאות של אוכלוסיית האיזור.

הצדדים מכירים בצורך לחגן על משאבי הטבע, לשמור על המיגוון הביולוגי ומודעים לצורך להבטיח צמיחה כלכלית המבוססת על עקרונות פיתוח בר - קיימא.

לאור האמור לעיל שני הצדדים מחליטים לשתף פעולה בנושא חגנה על חסביבה בכלל ובנושאים העלולים לחשפיע עליהם חדדית בפרט. תחומי שיתוף הפעולה מפורטים להלן:

א. נקיטת חצעדים חדרושים ביחד ולחוד כדי למנוע נזקים וסיכונים לסביבה בכלל ובפרט כאלה העלולים לחשפיע על אנשים, משאבי טבע וערכים סביבתיים בשתי המדינות.

ב. לנקוט בצעדים הנדרשים לשתי המדינות לצורך שיתוף פעולה בתחומים חבאים:

* תכנון סביבתי וניחול משאבי טבע ובכלל זה עריכת תסקירי חשפעה על חסביבה וחילופי מידע על פרויקטים שיש להם פוטנציאל לחשפיע על סביבתם.

* חקיקה סביבתית, תקנות ותקנים ואכיפתם.

* מחקר וטכנולוגיה ישומית.

* פעילות חירום - מעקב, נוחלי התראה על נזקים ובקרה.

* כללי התנהגות סביבתית באמצעות אמנות אזוריות.

1.II נהר הירדן - ירדן וישראל מסכימים לשתף פעולה
לאורך גבולותיהם המשותפים בתחומים הבאים:

- שיקום אקולוגי של נהר הירדן.
- שמירה סביבתית של מקורות המים להבטחה של איכות מים אופטימלית בסטנדרטים סבירים.
- בקרה של זיחום חקלאי.
- פסולת לסוגיה.
- בקרת מזיקים.
- שמורות טבע ושטחים מוגנים.
- תיירות ומורשת היסטורית.

2.II ים המלח

- שמורות טבע ושטחים מוגנים.
- בקרת מזיקים.
- הגנה סביבתית של מקורות ומשאבי המים.
- בקרת זיחום תעשייתי.
- תיירות ומורשת היסטורית.

3.II שטח שבין הים האדום וים המלח

- הגנה סביבתית של מקורות המים.
- שמורות טבע ושטחים מוגנים.
- בקרת מזיקים.
- תיירות ומורשת היסטורית.
- בקרת זיחום חקלאי.

חנ"ל יושג באמצעות ייסוד נוחלים וכלים לשיתוף פעולה שיבטיחו חילופי מידע, תקשורת ותיאום בין המינהלים הסביבתיים והמומחים של שתי המדינות בהתייחס לנושאים בעלי ענין סביבתי הדדי.

ג. נושאים סביבתיים לחתייחסות:

1. שמירת טבע - שמירת משאבים טבעיים ומיגוון ביולוגי ובכלל זה שיתוף פעולה בתכנון וניהול של שטחים מוגנים סמוכים לאורך הגבול המשותף, ושמירה על מינים בסכנת הכחדה ועופות נודדים.
2. בקרת איכות אויר - כולל תקנים וקריטריונים, כל סוגי הסיכונים מעשי ידי אדם - קרינה, אדים וגזים.
3. ניהול סביבתי של משאבי ים וחוף.
4. טיפול בפסולת כולל פסולת מסוכנת.
5. בקרת מזיקים - כולל זבובי בית ויתושים ומניעה של מגפות המועברות ע"י בעלי חיים, כגון מלריה ולאשמאניזיס.
6. מניעה ובקרה של זיהום וסיכונים אחרים מעשי ידי אדם לסביבה.
7. מידבור - מאבק במידבור, חילופי מידע וידע מחקרי ויישום של טכנולוגיות מתאימות.
8. מודעות ציבורית וחינוך סביבתי - חילופי מידע וידע, חומר לימודי, תוכניות חינוכיות והכשרה באמצעות פעילות ציבורית ומערכות לחקניית מודעות.
9. רעש - צימצום רמות רעש באמצעות תקנות, רישוי ואכיפה בהתבסס על תקנים מוסכמים.
10. שיתוף פעולה אפשרי במקרים של אסונות טבע.

ד. לאור האמור לעיל שני הצדדים מסכימים לשתף פעולה בפעילויות ובפרויקטים בתחומים הגיאוגרפים הבאים:

I. מפרץ אילת/עקבה

1.I	הסביבה הימית.
-	משאבים טבעיים.
-	הגנה על ריף האלמוגים.
-	זיחום ים.
*	מקורות ימיים: זיחומי נפט, השלכת אשפה ופסולת וכל זחום אחר.
*	מקורות יבשתיים: פסולת נוזלית ומוצקה.
*	מניעה ובקרה ותגובות חירום.
2.I	<u>ניחול אזור החוף - תליטורל.</u>
-	שמורות טבע ושטחים מוגנים.
-	שמירת הסביבה ומשאבי המים.
-	פסולת נוזלית.
-	פסולת מוצקה.
-	תיירות, פעילות ובילוי בחוף.
-	נמלים.
-	תחבורה.
-	תעשייה ותחנות כח.
-	איכות אויר.
-	חומרים מסוכנים.
-	תסקירים סביבתיים.

נספח V

הליכי חציית הגבול בנקודות המעבר בין ישראל לירדן

1. המעבר בנקודות המעבר בין שתי המדינות יהיה פתוח לכל כיוון שהוא. הזכות למעבר תוקנה לאזרחים ירדנים וישראלים וכן לעוברים הנוסעים אזרחות של מדינות שלישיות.
2. כללי המעבר יהיו בהתאם לתקנות הנוגעות בענין זה בכל אחת מהארצות.
3. כל אחד מהצדדים יכיר הדדית בדרכונים של הצד השני ובחותמות ובאשרות הכניסה שהוטבעו על ידי הצד השני על דרכונים. החותמות שיוטבעו על הדרכונים יכללו נוסח אנגלי וערבי או עברי וכן את תאריך המעבר, שם המדינה המחתימה וציון נקודת המעבר.
4. נקודות המעבר תהיינה פתוחות חמישה ימים בכל שבוע, מיום ראשון עד יום חמישי שבו, למעט יום כיפור והיום הראשון בלוח השנה על פי ההיג'רה. תאריכי ימי החג המצויינים לעיל יובאו לידיעת הצד השני בזמן סביר מראש.
5. שעות הפתיחה של נקודות המעבר יהיו בין השעה 08:00 לבין השעה 18:30.
6. לכל צד הזכות לסרב כניסתו של אדם, בהתאם לתקנות החלות בארצו. במקרה כגון זה, כל צד מתחייב לקבל בחזרה את האדם שכניסתו סורבה, ללא דיחוי ובהתאם להסברים הבינלאומיים הנהוגים בנושא זה.
7. כל צד יכיל את תקנות המכס הנוהגות בארצו.
8. כל צד יצייד את העוברים מהצד שלו בטופס ההגירה הבינלאומי A 17 של הצד השני.
9. קשר ישיר, הן ע"י טלפון והן ע"י פקסימיליה, יקויים בין הממונים על נקודות המעבר בכל צד, על מנת לאפשר מענה לכל בעיה שעלולה להתעורר.
10. המבקש לעבור דרך נקודות המעבר צריך להציג דרכון שתוקפו הינו לתקופה שלא תפחת משישה חודשים ממועד המעבר, הכל בהתאם להסדרים הבינלאומיים הנהוגים בנושא זה.
11. כל צד יצייד את משנהו ברשימת הארצות אשר אזרחיהן פטורים מהצורך באשרה לצורך כניסה לשטחו.
12. ההסדרים על פי מסמך זה יכנסו לתוקף ביום המחרת להחלפת מסמכי האשרור לחוזה השלום.
13. במשך תקופה שלא תעלה על שלושה חודשים מאותו תאריך, יונהגו הסדרי ביניים הנוגעים למעבר בנקודות המעבר ולסדרי מתן אשרות. הצדדים, בהסכמה הדדית, רשאים לקצר תקופת ביניים זו.

14. מתן אשרות כניסה לאזרחים ישראלים וירדנים, במהלך תקופת הכיניים על פי סעיף 13 לעיל, יסוכמו בין הצדדים.
15. הליכי הנפקת אשרות כניסה לאזרחים ישראלים וירדנים בתקופה שעד מועד פתיחת שגרירויות בכל אחת משתי הארצות, יהיו בהתאם למפורט להלן:
- (א) תיירים יגישו בקשות לאשרת כניסה באמצעות סוכן נסיעות בארצם. סוכן הנסיעות יעביר את הבקשה לסוכן הנסיעות המקביל לו בארץ אליה מבקשים להכנס. סוכן הנסיעות אליו הועברה הבקשה יפנה אותה לטיפול משרד הפנים בארצו. האשרה תוענק לעובר בנקודת המעבר והעתקים ממנה יועברו לסוכן הנסיעות ולמסופי הגבול בשני צדי נקודת המעבר.
- עם פתיחת השגרירויות בשתי הארצות, הצדדים יתאמו את ההסדרים לעיל בהתאם לצורך.
- (ב) מבקרים, כגון: אנשי עסקים, מדענים, פקידי ממשלה ועיתונאים, יתאמו הסדרי כניסתם באמצעות המקביל להם או הרשות הנוגעת, איתם מבקשים הם להפגש, ואלו יעבירו עבורם את בקשתם לאשרת כניסה למשרד הפנים כמוזכר לעיל. האשרה תוענק לעובר בנקודת המעבר והעתקים ממנה יועברו למסופי הגבול בשני צדי נקודת המעבר.
- עם פתיחת השגרירויות בשתי הארצות מבקרים כאמור לעיל, יגישו בקשתם לאשרות כניסה באמצעות השגרירויות.
16. (א) גובה האגרות לאשרות כניסה בכל אחת מהארצות יתואם בין שתי המדינות.
- (ב) על גובה אגרת מסוף גבול יחולו התקנות הקיימות בכל אחת משתי המדינות.
17. השיטה המתוארת לעיל תבחן מחדש חודשיים וחצי אחרי התאריך הקבוע בסעיף 12 לעיל, לאור כל הסכם דו צדדי הנוגע בדבר והאמור להחתם בהתאם לחוזה השלום.
18. ההסדרים הנוהגים לגבי אזרחים ישראלים מוסלמים, החוצים את ירדן במעבר לערב הסעודית לצרכי עליה לרגל מוסלמית, יעמדו בתוקפם.
19. תיירים ירדנים וישראלים יובלו בין מסופי הגבול בכל אחד מנקודות המעבר על ידי אוטובוסים להסעה מתמדת בין המסופים. כלי הרכב שיסופקו ע"י סוכני הנסיעות של ארץ הביקור יקחו את התיירים ממסוף הגבול ליעדם הסופי.
20. מוסכם ומוצהר בזאת כי נושאים המתייחסים לאנשים שנכנסו לאחת משתי הארצות דרך נקודות המעבר, נמלי ים או אוויר, והמבקשים לצאת את אותה ארץ דרך נקודת מעבר, נמלי ים או אוויר שונה מזו ששימשה לכניסתם, ידונו ויסוכמו על ידי הצדדים במהלך תקופת הכיניים הנזכרת בסעיף 13 לעיל.
21. מוסכם ומוצהר בזאת כי נושאים המתייחסים למעבר כלי רכב דרך נקודות מעבר, ידונו ויסוכמו על ידי הצדדים במהלך תקופת הכיניים הנזכרת בסעיף 13 לעיל, לאור ההסכמים שיחתמו בין הצדדים בנושאי תחבורה ותיירות.
22. קבוצות עבודה מטעם הצדדים, יפקחו על יישום נספח זה.

נוהלי מעבר הגבול בהתאם לסעיף 14 של נספח V
לחוזה השלום בין ישראל וירדן

1. בהתאם לאמור בסעיף 13 לנספח V לחוזה השלום, לפיו במשך תקופה שלא תעלה על שלושה חודשים מיום המחרת להחלפת מסמכי האשרור של חוזה השלום, יונהגו סדורי ביניים וסדרי מתן אשרות עבור מעבר אנשים דרך נקודות המעבר. שני הצדדים, בהסכמה הדדית, רשאים לקצר תקופה זו.
2. במהלך תקופת הביניים המוזכרת לעיל, יוענקו אשרות כניסה לאזרחים ישראלים וירדנים על פי הבסיס הבא:
 - א. למבקרים ישראלים העוברים לירדן למטרת תיירות בלבד דרך נקודות המעבר, סה"כ מספר אשרות הכניסה שיונפקו ליום יהיה לא יותר מ-550.
 - ב. מתוך סה"כ זה, 250 אשרות ליום יונפקו לשם מעבר דרך נקודת המעבר בדרום הערבה. עד 300 אשרות ליום יונפקו לאלה העוברים דרך נקודת המעבר בנהר הירדן.
 - ג. כל ביקורי התיירים על פי סעיפים א ו-ב לעיל יהיו על בסיס של קבוצות בלבד, ובאמצעות סוכני נסיעה.
 - ד. למבקרים העובדים למטרות אחרות (כגון אנשי עסקים, מדענים, פקידים, עיתונאים) יונפקו אשרות כניסה, אך הוראות פסקאות 2(א) ו-2(ג) לעיל לא יחולו לגביהם.
 - ה. כל התקנות הנוהגות לביקורי משפחות יעמדו בתוקפן.

זכרונות דברים מוסכמים

א. ואדי ערבה / עמק הערבה

קו ההתייחסות היחיד של הגבול יהא על פי הקו הכחול המוצג במפות טופוגרפיות 1/50,000 (6 גליונות). הצדדים מסכימים לערוך שינויים קטנים בקו כחול מתמשך זה, כמוצג במפות האורתופוטו 1/20,000 (מכאן ואילך: קו הגבול החדשים), כך שכלל השטח בין הקו הכחול לקו הגבול החדש יהא שווה בשני צדי הקו הכחול. מוסכם כי הקו החדש ממערב לקו הכחול יהיה נתון לתיקון עד אשר יושג שיוון השטחים משני צדי הקו הכחול.

ב. הגבול הבינלאומי בים המלח יהיה הקו המוצג על ידי מפות ההדמיה 1:50,000 (2 גליונות) בתוספת וייקבע על-פי הקו המקווקו השחור המוצג על המפות הטופוגרפיות 1:100,000 (3 גליונות) (ים המלח, גליון 13, מהדורה שניה/ 1945 ירושלים, גליון 10, מהדורה שניה/ 1944, ג'בל אוסדום, גליון 1945/12).

ג. היערכות על קו הגבול

בנוגע לסעיף 3(1) לחוזה השלום שבו נקבע:

"מייד לאחר החלפת מסמכי האשרור של חוזה זה, ייערך כל צד על הגבול הבינלאומי בצדו שלו, כמתואר בנספח I (א)":

הצדדים מכירים בשאלות המעשיות הקשורות בהיערכות (כמו סימון, שדות-מוקשים, גדרות), ולכן יפרשו את הנוסח כמשמיע כי ההיערכות תתחיל מייד, תימשך בלא הפרעה ובמהירות, ותושלם לא יאוחר משלושה חודשים לאחר החלפת מסמכי האשרור.

ד. סעיף 20 לחוזה השלום, ברוח השלום, ממשלות ישראל וירדן מייחסות עדיפות גבוהה לפרוייקט המפעל המשותף באיזור בקורה - נהריים, והן רואות בחיוב את השותפות בשלום שתיווצר בו, וישתדלו יחד לקדם את ביצועו מהר ככל האפשר.

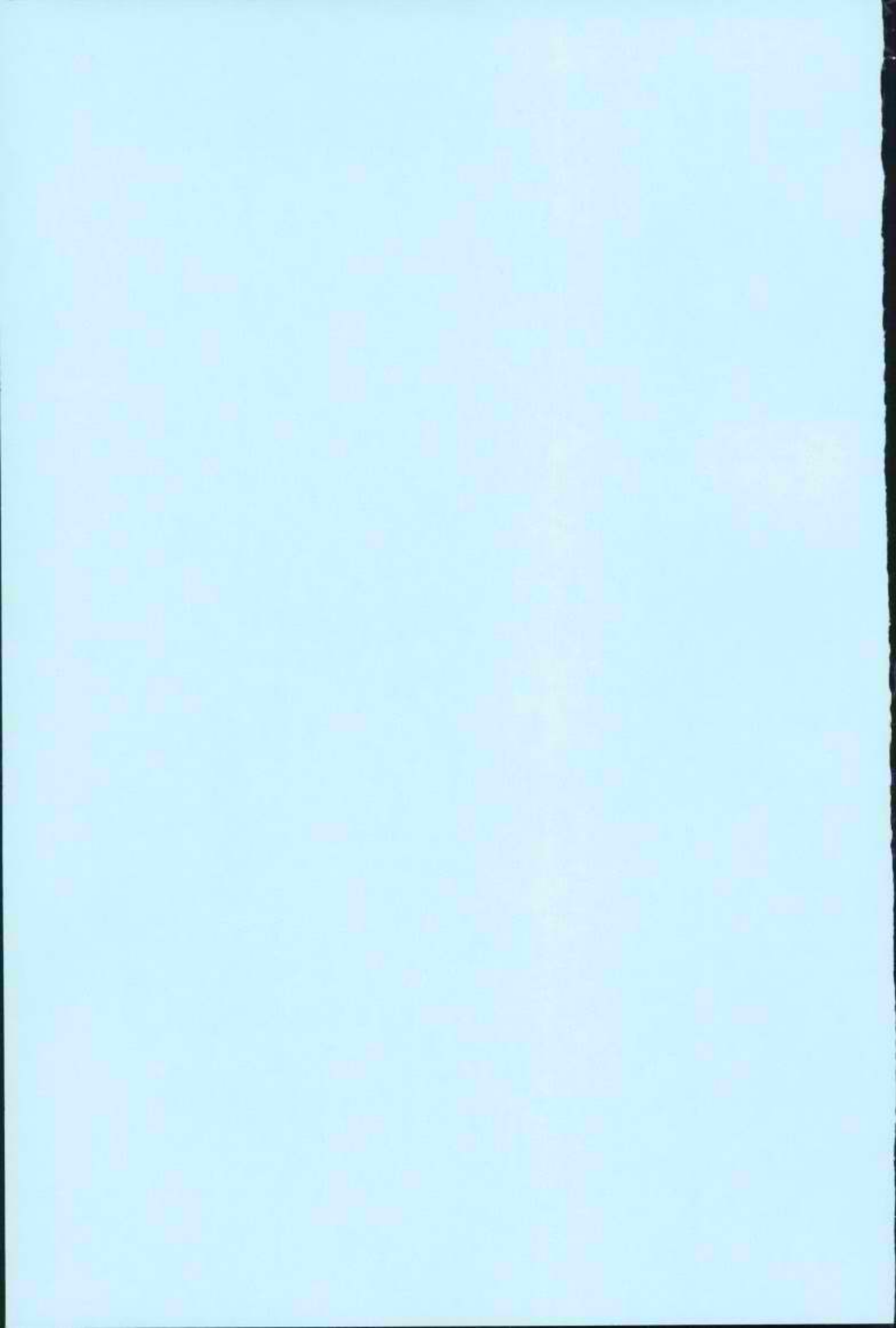
ה. הצדדים יכוננו, עם חתימת חוזה זה, ועדה משותפת בראשות פקידים בכירים למעקב אחר ביצוע חוזה זה וכריתת ההסכמים הרלבנטיים, בהתאם להוראות החוזה.

ו. באשר לנושאים כלכליים ומוניטריים הנוגעים ייחודית לשטחים תחת שליטתה הצבאית של ישראל, שתי הממשלות יוועצו זו בזו במטרה:

(1) להסיר תוצאות המשפיעות לשלילה על כלכלותיהן או לצמצמן ;

(2) לתת זו לזו זמן מספיק לעריכת ההתאמות הנחוצות.

האמור אינו בא לגרוע מפעילויות שהן תוצאת יחסים עם מדינות אחרות, או מהתחייבויות קודמות בקשר לשטחים הנזכרים לעיל, למעט ככל שלמימוש התחייבויות כאלה עלולה להיות השפעה שלילית, וככל שהמימוש מצוי בשליטתן.

TREATY OF PEACE
BETWEEN
THE STATE OF ISRAEL
AND
THE HASHEMITE
KINGDOM OF JORDAN

21st Heshvan 5755

21 Jumada I 1415

26th October 1994

Treaty of Peace

Between

The State of Israel

and

The Hashemite Kingdom of Jordan

26th October 1994

Preamble

The Government of the State of Israel and the Government of the Hashemite Kingdom of Jordan:

Bearing in mind the Washington Declaration, signed by them on 25th July, 1994, and which they are both committed to honour;

Aiming at the achievement of a just, lasting and comprehensive peace in the Middle East based on Security Council resolutions 242 and 338 in all their aspects;

Bearing in mind the importance of maintaining and strengthening peace based on freedom, equality, justice and respect for fundamental human rights, thereby overcoming psychological barriers and promoting human dignity;

Reaffirming their faith in the purposes and principles of the Charter of the United Nations and recognising their right and obligation to live in peace with each other as well as with all states, within secure and recognised boundaries;

Desiring to develop friendly relations and co-operation between them in accordance with the principles of international law governing international relations in time of peace;

Desiring as well to ensure lasting security for both their States and in particular to avoid threats and the use of force between them;

Bearing in mind that in their Washington Declaration of 25th July, 1994, they declared the termination of the state of belligerency between them;

Deciding to establish peace between them in accordance with this Treaty of Peace;

Have agreed as follows:

Article 1 - Establishment of Peace

Peace is hereby established between the State of Israel and the Hashemite Kingdom of Jordan (the "Parties") effective from the exchange of the instruments of ratification of this Treaty.

Article 2 - General Principles

The Parties will apply between them the provisions of the Charter of the United Nations and the principles of international law governing relations among states in times of peace. In particular:

1. They recognise and will respect each other's sovereignty, territorial integrity and political independence;
2. They recognise and will respect each other's right to live in peace within secure and recognised boundaries;
3. They will develop good neighbourly relations of co-operation between them to ensure lasting security, will refrain from the threat or use of force against each other and will settle all disputes between them by peaceful means;
4. They respect and recognise the sovereignty, territorial integrity and political independence of every state in the region;
5. They respect and recognise the pivotal role of human development and dignity in regional and bilateral relationships;
6. They further believe that within their control, involuntary movements of persons in such a way as to adversely prejudice the security of either Party should not be permitted.

Article 3 - International Boundary

1. The international boundary between Israel and Jordan is delimited with reference to the boundary definition under the Mandate as is shown in Annex I(a), on the mapping materials attached thereto and co-ordinates specified therein.
2. The boundary, as set out in Annex I(a), is the permanent, secure and recognised international boundary between Israel and Jordan, without prejudice to the status of any territories that came under Israeli military government control in 1967.
3. The parties recognise the international boundary, as well as each other's territory, territorial waters and airspace, as inviolable, and will respect and comply with them.
4. The demarcation of the boundary will take place as set forth in Appendix I to Annex I(a) and will be concluded not later than nine months after the signing of the Treaty.
5. It is agreed that where the boundary follows a river, in the event of natural changes in the course of the flow of the river as described in Annex I(a), the boundary shall follow the new course of the flow. In the event of any other changes the boundary shall not be affected unless otherwise agreed.
6. Immediately upon the exchange of the instruments of ratification of this Treaty, each Party will deploy on its side of the international boundary as defined in Annex I(a).
7. The Parties shall upon the signature of the Treaty, enter into negotiations to conclude, within 9 months, an agreement on the delimitation of their maritime boundary in the Gulf of Aqaba.
8. Taking into account the special circumstances of the Naharayim/Baqura area, which is under Jordanian sovereignty, with Israeli private ownership rights, the Parties agree to apply the provisions set out in Annex I(b).
9. With respect to the Zofar area the provisions set out in Annex I(c) will apply.

Article 4 - Security

1. a. Both Parties, acknowledging that mutual understanding and co-operation in security-related matters will form a significant part of their relations and will further enhance the security of the region, take upon themselves to base their security relations on mutual trust, advancement of joint interests and co-operation, and to aim towards a regional framework of partnership in peace.
- b. Towards that goal the Parties recognise the achievements of the European Community and European Union in the development of the Conference on Security and Co-operation in Europe (CSCE) and commit themselves to the creation, in the Middle East, of a CSCME (Conference on Security and Co-operation in the Middle East).

This commitment entails the adoption of regional models of security successfully implemented in the post World War era (along the lines of the Helsinki Process) culminating in a regional zone of security and stability.

2. The obligations referred to in this Article are without prejudice to the inherent right of self-defence in accordance with the United Nations Charter.
3. The Parties undertake, in accordance with the provisions of this Article, the following:
 - a. to refrain from the threat or use of force or weapons, conventional, non-conventional or of any other kind, against each other, or of other actions or activities that adversely affect the security of the other Party;
 - b. to refrain from organising, instigating, inciting, assisting or participating in acts or threats of belligerency, hostility, subversion or violence against the other Party;

- c. to take necessary and effective measures to ensure that acts or threats of belligerency, hostility, subversion or violence against the other Party do not originate from, and are not committed within their territory (hereinafter the term "territory" includes the airspace and territorial waters), or through or over their territory.
4. Consistent with the era of peace and with the efforts to build regional security and to avoid and prevent aggression and violence, the Parties further agree to refrain from the following:
 - a. Joining or in any way assisting, promoting or co-operating with any coalition, organisation or alliance with a military or security character with a third party, the objectives or activities of which include launching aggression or other acts of military hostility against the other Party, in contravention of the provisions of the present Treaty.
 - b. Allowing the entry, stationing and operating on their territory, or through it, of military forces, personnel or materiel of a third party, in circumstances which may adversely prejudice the security of the other Party.
5. Both Parties will take necessary and effective measures, and will co-operate in combating terrorism of all kinds. The Parties undertake:
 - a. To take necessary and effective measures to prevent acts of terrorism, subversion or violence from being carried out from their territory or through it and to take necessary and effective measures to combat such activities and all their perpetrators.
 - b. Without prejudice to the basic rights of freedom of expression and association, to take necessary and effective measures to prevent the entry, presence and operation in their territory of any group or organisation, and their infrastructure, which threatens the security of the other Party by the use of or incitement to the use of violent means.
 - c. To co-operate in preventing and combating cross-boundary infiltrations.

6. Any question as to the implementation of this Article will be dealt with through a mechanism of consultations which will include a liaison system, verification, supervision, and where necessary, other mechanisms, and higher level consultations. The details of the mechanism of consultations will be contained in an agreement to be concluded by the Parties within 3 months of the exchange of the instruments of ratification of this Treaty.
7. To work as a matter of priority and as soon as possible in the context of the multilateral working group on Arms Control and Regional Security, and jointly, towards the following:
 - a. the creation in the Middle East of a region free from hostile alliances and coalitions;
 - b. the creation of a Middle East free from weapons of mass destruction, both conventional and non-conventional, in the context of a comprehensive, lasting and stable peace, characterised by the renunciation of the use of force, reconciliation and goodwill;

Article 5 - Diplomatic and Other Bilateral Relations

1. The Parties agree to establish full diplomatic and consular relations and to exchange resident ambassadors within one month of the exchange of the instruments of ratification of this Treaty.
2. The Parties agree that the normal relationship between them will further include economic and cultural relations.

Article 6 - Water

With the view to achieving a comprehensive and lasting settlement of all the water problems between them:

1. The Parties agree mutually to recognise the rightful allocations of both of them in Jordan River and Yarmouk River waters and Arava/Araba ground water in accordance with the agreed acceptable principles, quantities and quality as set out in Annex II, which shall be fully respected and complied with.
2. The Parties, recognising the necessity to find a practical, just and agreed solution to their water problems and with the view that the subject of water can form the basis for the advancement of co-operation between them, jointly undertake to ensure that the management and development of their water resources do not, in any way, harm the water resources of the other Party.
3. The Parties recognise that their water resources are not sufficient to meet their needs. More water should be supplied for their use through various methods including projects of regional and international co-operation.
4. In light of paragraph 3, with the understanding that co-operation in water-related subjects would be to the benefit of both parties, and will help alleviate their water shortages, and that water issues along their entire boundary must be dealt with in their totality, including the possibility of trans-boundary water transfers, the parties agree to search for ways to alleviate water shortage and to co-operate in the following fields:
 - a. Development of existing and new water resources, increasing the water availability including cooperation on a regional basis as appropriate, and minimising wastage of water resources through the chain of their uses;
 - b. Prevention of contamination of water resources;
 - c. Mutual assistance in the alleviation of water shortages;
 - d. Transfer of information and joint research and development in water-related subjects, and review of the potentials for enhancement of water resources development and use.
5. The implementation of both countries' undertakings under this Article is detailed in Annex II.

Article 7 - Economic Relations

1. Viewing economic development and prosperity as pillars of peace, security and harmonious relations between states, peoples and individual human beings, the Parties, taking note of understandings reached between them, affirm their mutual desire to promote economic co-operation between them, as well as within the framework of wider regional economic co-operation.
2. In order to accomplish this goal, the Parties agree to the following:
 - a. To remove all discriminatory barriers to normal economic relations, to terminate economic boycotts directed at each other, and to co-operate in terminating boycotts against either Party by third parties.
 - b. Recognising that the principle of free and unimpeded flow of goods and services should guide their relations, the Parties will enter into negotiations with a view to concluding agreements on economic co-operation, including trade and the establishment of a free trade area, investment, banking, industrial co-operation and labour, for the purpose of promoting beneficial economic relations, based on principles to be agreed upon, as well as on human development considerations on a regional basis. These negotiations will be concluded no later than 6 months from the exchange of the instruments of ratification of this Treaty.
 - c. To co-operate bilaterally, as well as in multilateral forums, towards the promotion of their respective economies and of their neighbourly economic relations with other regional parties.

Article 8 - Refugees and Displaced Persons

1. Recognising the massive human problems caused to both parties by the conflict in the Middle East, as well as the contribution made by them towards the alleviation of human suffering, the Parties will seek to further alleviate those problems arising on a bilateral level.

2. Recognising that the above human problems caused by the conflict in the Middle East cannot be fully resolved on the bilateral level, the Parties will seek to resolve them in appropriate forums, in accordance with international law, including the following:
 - a. in the case of displaced persons, in a quadripartite committee together with Egypt and the Palestinians;
 - b. in the case of refugees,
 - i. in the framework of the Multilateral Working Group on Refugees;
 - ii. in negotiations, in a framework to be agreed, bilateral or otherwise, in conjunction with and at the same time as the permanent status negotiations pertaining to the territories referred to in Article 3 of this Treaty.
3. Through the implementation of agreed United Nations programmes and other agreed international economic programmes concerning refugees and displaced persons, including assistance to their settlement.

Article 9 - Places of Historical and Religious Significance

1. Each party will provide freedom of access to places of religious and historical significance.
2. In this regard, in accordance with the Washington Declaration, Israel respects the present special role of the Hashemite Kingdom of Jordan in Muslim Holy shrines in Jerusalem. When negotiations on the permanent status will take place, Israel will give high priority to the Jordanian historic role in these shrines.

3. The Parties will act together to promote interfaith relations among the three monotheistic religions, with the aim of working towards religious understanding, moral commitment, freedom of religious worship, and tolerance and peace.

Article 10 - Cultural and Scientific Exchanges

The Parties, wishing to remove biases developed through periods of conflict, recognise the desirability of cultural and scientific exchanges in all fields, and agree to establish normal cultural relations between them. Thus, they shall, as soon as possible and not later than 9 months from the exchange of the instruments of ratification of this Treaty, conclude the negotiations on cultural and scientific agreements.

Article 11 - Mutual Understanding and Good Neighbourly Relations

1. The Parties will seek to foster mutual understanding and tolerance based on shared historic values, and accordingly undertake:
 - a. to abstain from hostile or discriminatory propaganda against each other, and to take all possible legal and administrative measures to prevent the dissemination of such propaganda by any organisation or individual present in the territory of either party;
 - b. as soon as possible, and not later than three months from the exchange of the instruments of ratification of this Treaty, to repeal all adverse or discriminatory references and expressions of hostility in their respective legislation;
 - c. to refrain in all government publications from any such references or expressions;
 - d. to ensure mutual enjoyment by each other's citizens of due process of law within their respective legal systems and before their courts.

2. Paragraph 1 (a) of this Article is without prejudice to the right to freedom of expression as contained in the International Covenant on Civil and Political Rights.
3. A joint committee shall be formed to examine incidents where one Party claims there has been a violation of this Article.

Article 12 - Combating Crime and Drugs

The Parties will co-operate in combating crime, with an emphasis on smuggling, and will take all necessary measures to combat and prevent such activities as the production of, as well as the trafficking in illicit drugs, and will bring to trial perpetrators of such acts. In this regard, they take note of the understandings reached between them in the above spheres, as per Annex III and undertake to conclude all relevant agreements no later than 9 months from the date of the exchange of the instruments of ratification of this Treaty.

Article 13 - Transportation and Roads

Taking note of the progress already made in the area of transportation, the Parties recognise the mutuality of interest in good neighbourly relations in the area of transportation and agree to the following means to promote relations between them in this sphere:

1. Each party will permit the free movement of nationals and vehicles of the other into and within its territory according to the general rules applicable to nationals and vehicles of other states. Neither party will impose discriminatory taxes or restrictions on the free movement of persons and vehicles from its territory to the territory of the other.
2. The Parties will open and maintain roads and border-crossings between their countries and will consider further road and rail links between them.

3. The Parties will continue their negotiations concerning mutual transportation agreements in the above and other areas, such as joint projects, traffic safety, transport standards and norms, licensing of vehicles, land passages, shipment of goods and cargo, and meteorology, to be concluded not later than 6 months from the exchange of the instruments of ratification of this Treaty.
4. The Parties agree to continue their negotiations for a highway to be constructed and maintained between Egypt, Israel and Jordan near Eilat.

Article 14 - Freedom of Navigation and Access to Ports

1. Without prejudice to the provisions of paragraph 3 of this Article, each Party recognises the right of the vessels of the other Party to innocent passage through its territorial waters in accordance with the rules of international law.
2. Each Party will grant normal access to its ports for vessels and cargoes of the other, as well as vessels and cargoes destined for or coming from the other Party. Such access will be granted on the same conditions as generally applicable to vessels and cargoes of other nations.
3. The Parties consider the Strait of Tiran and the Gulf of Aqaba to be international waterways open to all nations for unimpeded and non-suspendable freedom of navigation and overflight. The Parties will respect each other's right to navigation and overflight for access to either Party through the Strait of Tiran and the Gulf of Aqaba.

Article 15 - Civil Aviation

1. The Parties recognise as applicable to each other the rights, privileges and obligations provided for by the multilateral aviation agreements to which they are both party, particularly by the 1944 Convention on International Civil Aviation, (The Chicago Convention) and the 1944 International Air Services Transit Agreement.

2. Any declaration of national emergency by a Party under Article 89 of the Chicago Convention will not be applied to the other Party on a discriminatory basis.
3. The Parties take note of the negotiations on the international air corridor to be opened between them in accordance with the Washington Declaration. In addition, the Parties shall, upon the exchange of instruments of ratification of this Treaty, enter into negotiations for the purpose of concluding a Civil Aviation Agreement. All the above negotiations are to be concluded not later than 6 months from the exchange of the instruments of ratification of this Treaty.

Article 16 - Posts and Telecommunications

The Parties take note of the opening between them, in accordance with the Washington Declaration, of direct telephone and facsimile lines. Postal links, the negotiations on which having been concluded, will be activated upon the signature of this Treaty. The Parties further agree that normal wireless and cable communications and television relay services by cable, radio and satellite, will be established between them, in accordance with all relevant international conventions and regulations. The negotiations on these subjects will be concluded not later than 9 months from the exchange of the instruments of ratification of this Treaty.

Article 17 - Tourism

The Parties affirm their mutual desire to promote co-operation between them in the field of tourism. In order to accomplish this goal, the Parties - taking note of the understandings reached between them concerning tourism - agree to negotiate, as soon as possible, and to conclude not later than three months from the exchange of the instruments of ratification of this Treaty, an agreement to facilitate and encourage mutual tourism and tourism from third countries.

Article 18 - Environment

The Parties will co-operate in matters relating to the environment, a sphere to which they attach great importance, including conservation of nature and prevention of pollution, as set forth in Annex IV. They will negotiate an agreement on the above, to be concluded not later than 6 months from the exchange of the instruments of ratification of this Treaty.

Article 19 - Energy

1. The Parties will co-operate in the development of energy resources, including the development of energy-related projects such as the utilisation of solar energy.
2. The Parties, having concluded their negotiations on the interconnecting of their electric grids in the Eilat-Aqaba area, will implement the interconnecting upon the signature of this Treaty. The Parties view this step as a part of a wider bi-national and regional concept. They agree to continue their negotiations as soon as possible to widen the scope of their interconnected grids.
3. The Parties will conclude the relevant agreements in the field of energy within _ months from the date of exchange of the instruments of ratification of this Treaty.

Article 20 - Rift Valley Development

The Parties attach great importance to the integrated development of the Jordan Rift Valley area, including joint projects in the economic, environmental, energy-related and tourism fields. Taking note of the Terms of Reference developed in the framework of the Trilateral Israel-Jordan-US Economic Committee towards the Jordan Rift Valley Development Master Plan, they will vigorously continue their efforts towards the completion of planning and towards implementation.

Article 21 - Health

The Parties will co-operate in the area of health and shall negotiate with a view to the conclusion of an agreement within 9 months of the exchange of instruments of ratification of this Treaty.

Article 22 - Agriculture

The Parties will co-operate in the areas of agriculture, including veterinary services, plant protection, biotechnology and marketing, and shall negotiate with a view to the conclusion of an agreement within 6 months from the date of the exchange of instruments of ratification of this Treaty.

Article 23 - Aqaba and Eilat

The Parties agree to enter into negotiations, as soon as possible, and no later than one month from the exchange of the instruments of ratification of this Treaty, on arrangements that would enable the joint development of the towns of Aqaba and Eilat with regard to such matters, *inter alia*, as joint tourism development, joint customs, free trade zone, co-operation in aviation, prevention of pollution, maritime matters, police, customs and health co-operation. The Parties will conclude all relevant agreements within 9 months from the exchange of instruments of ratification of the Treaty.

Article 24 - Claims

The Parties agree to establish a claims commission for the mutual settlement of all financial claims.

Article 25 - Rights and Obligations

1. This Treaty does not affect and shall not be interpreted as affecting, in any way, the rights and obligations of the Parties under the Charter of the United Nations.
2. The Parties undertake to fulfil in good faith their obligations under this Treaty, without regard to action or inaction of any other party and independently of any instrument inconsistent with this Treaty. For the purposes of this paragraph each Party presents to the other that in its opinion and interpretation there is no inconsistency between their existing treaty obligations and this Treaty.
3. They further undertake to take all the necessary measures for the application in their relations of the provisions of the multilateral conventions to which they are parties, including the submission of appropriate notification to the Secretary General of the United Nations and other depositories of such conventions.
4. Both Parties will also take all the necessary steps to abolish all pejorative references to the other Party, in multilateral conventions to which they are parties, to the extent that such references exist.
5. The Parties undertake not to enter into any obligation in conflict with this Treaty.
6. Subject to Article 103 of the United Nations Charter, in the event of a conflict between the obligations of the Parties under the present Treaty and any of their other obligations, the obligations under this Treaty will be binding and implemented.

Article 26 - Legislation

Within 3 months of the exchange of instruments of ratification of this Treaty the Parties undertake to enact any legislation necessary in order to implement the Treaty, and to terminate any international commitments and to repeal any legislation that is inconsistent with the Treaty.

Article 27 - Ratification

1. This Treaty shall be ratified by both Parties in conformity with their respective national procedures. It shall enter into force on the exchange of instruments of ratification.
2. The Annexes, Appendices, Maps and Attachments to this Treaty shall be considered integral parts thereof.

Article 28 - Interim Measures

The Parties will apply in certain spheres to be agreed upon, interim measures pending the conclusion of the relevant agreements in accordance with this Treaty, as stipulated in Annex V.

Article 29 - Settlement of Disputes

1. Disputes arising out of the application or interpretation of this Treaty shall be resolved by negotiations.
2. Any such disputes which cannot be settled by negotiations shall be resolved by conciliation or submitted to arbitration.

Article 30 - Registration

This Treaty shall be transmitted to the Secretary General of the United Nations for registration in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

Done at this day 21st Heshvan 5755, 21 Jumada I 1415, to which corresponds 26th October, 1994 in the Hebrew, English and Arabic languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

19

For the Hashemite Kingdom of Jordan

For the State of Israel

Witnessed by:

List of Annexes

- Annex I: (a) International Boundary
(b) Naharayim/Baqura Area
(c) Zofar Area

Appendices:

- I. Boundary Demarcation
II. Naharayim/Baqura
III. Zofar Area

20
Annex II: Water

Annex III: Crime and Drugs

Annex IV: Environment

Annex V: Interim Measures

ANNEX I (a)

ISRAEL - JORDAN INTERNATIONAL BOUNDARY

DELIMITATION AND DEMARCATION

ANNEX I(a)

**ISRAEL - JORDAN INTERNATIONAL BOUNDARY
DELIMITATION AND DEMARCATION**

1. It is agreed that, in accordance with Article 3 of the Treaty, the international boundary between the two states consists of the following sectors:
 - A. The Jordan and Yarmouk Rivers.
 - B. The Dead Sea.
 - C. The Emek Ha'arava/Wadi Araba.
 - D. The Gulf of Aqaba.

2. The boundary is delimited as follows:
 - A. Jordan and Yarmouk Rivers:
 1. The boundary line shall follow the middle of the main course of the flow of the Jordan and Yarmouk Rivers.
 2. The boundary line shall follow natural changes (accretion or erosion) in the course of the rivers unless otherwise agreed. Artificial changes in or of the course of the rivers shall not affect the location of the boundary unless otherwise agreed. No artificial changes may be made except by agreement between both parties.
 3. In the event of a future sudden natural change in or of the course of the rivers (avulsion or cutting of new bed) the Joint Boundary Commission (Article 3 below) shall meet as soon as possible, to decide on necessary measures, which may include physical restoration of the prior location of the river course.

4. The boundary line in the two rivers is shown on the 1/10,000 orthophoto maps (Annex I(a)I) dated 1994 attached hereto.
5. Adjustment to the boundary line in any of the rivers due to natural changes (accretion or erosion) shall be carried out whenever it is deemed necessary by the Joint Boundary Commission or once every five years.
6. The lines defining the special Naharayim-Baqura area are shown on the 1:10,000 orthophoto map attached hereto (Annex I(b)II).
7. The orthophoto maps and image maps showing the line separating Jordan from the West Bank shall have that line indicated in a different presentation and the legend shall carry on it the following disclaimer:

"This line is the administrative boundary between Jordan and the territory which came under Israeli military government control in 1967. Any treatment of this line shall be without prejudice to the status of that territory."

B. Dead Sea and Salt Pans

The boundary line is shown on the 1/50000 image maps (2 sheets) attached hereto (Annex I(a)I). The list of geographic and Universal Transverse Mercator (UTM) coordinates of this boundary line shall be based on Israel Jordan Boundary Datum (IJBD 1994) and, when completed and agreed upon by both parties, this list of coordinates shall be binding and take precedence over the maps as to the location of the boundary line in the Dead Sea and the salt pans.

C. Emek Ha'arava/Wadi Araba

1. The boundary line is shown on the 1/20,000 orthophoto maps (9 sheets attached hereto) (Annex I(a)I).

- 24
2. The land boundary shall be demarcated, under a joint boundary demarcation procedure, by boundary pillars which will be jointly located, erected, measured and documented on the basis of the boundary shown in the 1/20,000 orthophoto maps referred to in Article 2-C-(1) above. Between each two adjacent boundary pillars the boundary line shall follow a straight line.
 3. The boundary pillars shall be defined in a list of geographic and UTM coordinates based on a joint boundary datum (IJD 94) to be agreed upon by the Joint Team of Experts appointed by the two parties hereinafter (the JTE) using joint Global Positioning System (GPS) Measurements. The list of coordinates shall be prepared, signed and approved by both parties as soon as possible and no later than nine months after this Treaty enters into force and shall become part of this annex. This list of geographic and UTM coordinates when completed and agreed upon by both parties shall be binding and shall take precedence over the maps as to the location of the boundary line of this sector.
 4. The boundary pillars shall be maintained by both parties in accordance with a procedure to be agreed upon. The coordinates in Article 2-C-(3) above shall be used to reconstruct boundary pillars in case they are damaged, destroyed or displaced.
 5. The line defining the Zofar area is shown on the 1/20,000 Emek Ha'arava/Wadi Araba orthophoto map attached hereto (Annex I(c)III).

D. The Gulf of Aqaba

The parties shall act in accordance with article 3G of the Treaty.

3. **Joint Boundary Commission**

- A. For the purpose of the implementation of this annex, the parties will establish a Joint Boundary Commission comprised of three members from each country.
- B. The Commission will, with the approval of the respective governments, specify its work procedures, the frequency of its meetings, and the details of its scope of work. The Commission may invite experts and/or advisors as may be required.
- C. The Commission may form, as it deems necessary, specialized teams or committees and assign to them technical tasks.

ANNEX I (b)

THE NAHARAYIM/BAQURA AREA

ANNEX I (b)

THE NAHARAYIM/BAQURA AREA

1. The two Parties agree that a special regime will apply to the Baqura/Naharayim area ("the area") on a temporary basis, as set out in this Annex. For the purpose of this Annex the area is detailed on the attached map (Annex I Appendix 3(a)(ii)).
2. Recognising that in the area which is under Jordan's sovereignty with Israeli private land ownership rights and propriety interests ("land owners") in the land comprising the area ("the land") Jordan undertakes:
 - a. To grant without charge unimpeded freedom of entry to, exit from land usage and movement within the area to the land-owners and to their invitees or employees and to allow the land-owners freely to dispose of their land in accordance with applicable Jordanian law;
 - b. Not to apply its customs or immigration legislation to land-owners, their invitees or employees crossing from Israel directly to the area for the purpose of gaining access to the land for agricultural, touristic or any agreed purpose.
 - c. Not to impose discriminatory taxes or charges with regard to the land or activities within the area;
 - d. To take all necessary measures to protect and prevent harassment of or harm to any person entering the area under this Annex;
 - e. To permit with the minimum of formality, uniformed officers of the Israeli police force access to the area for the purpose of investigating crime or dealing with other incidents solely involving the landowners, their invitees or employees.

3. Recognising Jordanian sovereignty over the area, Israel undertakes:
- a. Not to carry out or allow to be carried out in the area activities prejudicial to the peace or security of Jordan;
 - b. Not to allow any person entering the area under this Annex (other than the uniformed officers referred to in paragraph 2(e)) to carry weapons of any kind in the area; unless authorized by the licensing authorities in Jordan after being processed by the liaison committee referred to in Article 8 of this Annex.
 - c. Not to allow the dumping of wastes from outside the area into the area.
4. **Applicable Laws**
- a. Subject to this Annex, Jordanian law will apply to this area.
 - b. Israeli law applying to the extra territorial activities of Israel may be applied to Israelis and their activities in the area, and Israel may take measures in the area to enforce such laws.
 - c. Having regard to this Annex, Jordan will not apply its criminal laws to activities in the area which involve only Israeli nationals.
5. In the event of any joint projects to be agreed and developed by the parties in the area the terms of this Annex may be altered for the purpose of the joint project by agreement between the Parties at any time. One of the options to be discussed in the context of the joint projects would be the establishment of a Free-Trade Zone.
6. Without prejudice to private rights of ownership of land within the area, this Annex will remain in force for 25 years, and shall be renewed automatically for the same periods, unless one year prior notice of termination is given by either Party, in which case, at the request of either Party, consultations shall be entered into.

7. In addition to the requirement referred to in Article 4(a) of this Annex, the acquisition of the land in the area by persons who are not Israeli citizens shall take place only with the prior approval of Jordan.
8. An Israeli-Jordanian Liaison Committee is hereby established in order to deal with all matters arising under this Annex.

ANNEX I (c)

THE ZOFAR AREA

ANNEX I (c)

THE ZOFAR AREA

1. The two Parties agree that a special regime will apply to the Zofar area ("the area") on a temporary basis, as set out in this Annex. For the purpose of this Annex the area is detailed on the attached map (Annex I Appendix (III)).
2. Recognising that in the area which is under Jordan's sovereignty with Israeli private land use rights ("land users") in the land comprising the area ("the land") Jordan undertakes:
 - a. To grant without charge unimpeded freedom of entry to, exit from land usage and movement within the area to the land-users and to their invitees or employees and to allow the land-users freely to dispose of their rights in the usage of the land in accordance with applicable Jordanian law;
 - b. Not to apply its customs or immigration legislation to land-users, their invitees or employees crossing from Israel directly to the area for the purpose of gaining access to the land for agricultural or any agreed purpose.
 - c. Not to impose discriminatory taxes or charges with regard to the land or activities within the area;
 - d. To take all necessary measures to protect and prevent harassment of or harm to any person entering the area under this Annex;
 - e. To permit with the minimum of formality, uniformed officers of the Israeli police force access to the area for the purpose of investigating crime or dealing with other incidents solely involving the land-users, their invitees or employees.

3. Recognising Jordanian sovereignty over the area, Israel undertakes:
 - a. Not to carry out or allow to be carried out in the area activities prejudicial to the peace or security of Jordan;
 - b. Not to allow any person entering the area under this Annex (other than the uniformed officers referred to in paragraph 2(e)) to carry weapons of any kind in the area, unless authorized by the licensing authorities in Jordan after being processed by the liaison committee referred to in Article 8.
 - c. Not to allow the dumping of wastes from outside the area into the area.
4.
 - a. Subject to this Annex, Jordanian law will apply to this area.
 - b. Israeli law applying to the extra territorial activities of Israel may be applied to Israelis and their activities in the area, and Israel may take measures in the area to enforce such laws.
 - c. Having regard to this Annex, Jordan will not apply its criminal laws to activities in the area which involve only Israeli nationals.
5. In the event of any joint projects to be agreed and developed by the parties in the area the terms of this Annex may be altered for the purpose of the joint project by agreement between the Parties at any time.
6. Without prejudice to private rights of use of land with the area, this Annex will remain in force for 25 years, and shall be renewed automatically for the same periods, unless one year prior notice of termination is given by either Party, in which case, at the request of either Party, consultations shall be entered into.
7. In addition to the requirement referred to in Article 4 of this Annex, the acquisition of the land in the area by persons who are not Israeli citizens shall take place only with the prior approval of Jordan.
8. An Israeli-Jordanian Liaison Committee is hereby established in order to deal with all matters arising under this Annex.

ANNEX II

WATER RELATED MATTERS

ANNEX II

WATER RELATED MATTERS

Pursuant to Article 6 of the Treaty, Israel and Jordan agreed on the following Articles on water related matters:

Article I: Allocation

1. Water from the Yarmouk River

- a. Summer period - 15th May to 15th October of each year.
Israel pumps (12) MCM and Jordan gets the rest of the flow.
- b. Winter period - 16th October to 14th May of each year.
Israel pumps (13) MCM and Jordan is entitled to the rest of the flow subject to provisions outlined hereinbelow: Jordan concedes to Israel pumping an additional (20) MCM from the Yarmouk in winter in return for Israel conceding to transferring to Jordan during the summer period the quantity specified in paragraph (2.a) below from the Jordan River.
- c. In order that waste of water will be minimized, Israel and Jordan may use, downstream of point 121/Adassiya Diversion, excess flood water that is not usable and will evidently go to waste unused.

2. Water from the Jordan River

- a. Summer period - 15th May to 15th October of each year.
In return for the additional water that Jordan concedes to Israel in winter in accordance with paragraph (1.b) above, Israel concedes to transfer to Jordan in the summer period (20) MCM from the Jordan River directly upstream from Deganya gates on the river. Jordan shall pay the operation and maintenance cost of such transfer through existing systems (not including capital cost) and shall bear the total cost of any new transmission system. A separate protocol shall regulate this transfer.
- b. Winter period - 16th October to 14th May of each year.
Jordan is entitled to store for its use a minimum average of (20) MCM of the floods in the Jordan River south of its confluence with the Yarmouk (as outlined in Article II). Excess floods that are not usable and that will otherwise be wasted can be utilised for the benefit of the two Parties including pumped storage off the course of the river.
- c. In addition to the above, Israel is entitled to maintain its current uses of the Jordan River waters between its confluence with the Yarmouk and its confluence with Tirat Zvi/Wadi Yabis. Jordan is entitled to an annual quantity equivalent to that of Israel, provided however, that Jordan's use will not harm the quantity or quality of the above Israeli uses. The Joint Water Committee (outlined in Article VI) will survey existing uses for documentation and prevention of appreciable harm.
- d. Jordan is entitled to an annual quantity of (10) MCM of desalinated water from the desalination of about (20) MCM of saline springs now diverted to the Jordan River. Israel will explore the possibility of financing the operation and maintenance cost of the supply to Jordan of this desalinated water (not including capital cost). Until the desalination facilities are operational, and upon the entry into force of the Treaty,

Israel will supply Jordan (10) MCM of Jordan River water from the same location as in (2.a) above, outside the summer period and during dates Jordan selects, subject to the maximum capacity of transmission.

3. Additional Water

Israel and Jordan shall cooperate in finding sources for the supply to Jordan of an additional quantity of 50 MCM/year of water to drinkable standards. To this end, the Joint Water Committee will develop, within one year from the entry into force of the Treaty, a plan for the supply to Jordan of the abovementioned additional water. This plan will be forwarded to the respective governments for discussion and decision.

4. Operation and Maintenance

- a. Operation and maintenance of the systems on Israeli territory that supply Jordan with water, and their electricity supply, shall be Israel's responsibility. The operation and maintenance of the new systems that serve only Jordan will be contracted at Jordan's expense to authorities or companies selected by Jordan.
- b. Israel will guarantee easy unhindered access of personnel and equipment to such new systems for operation and maintenance. This subject will be further detailed in the agreements to be signed between Israel and the authorities or companies selected by Jordan.

Article II: Storage

1. Israel and Jordan shall cooperate to build a diversion/storage dam on the Yarmouk River directly downstream of the point 121/Adassiya Diversion. The purpose is to improve the diversion efficiency into the King Abdullah Canal of the water allocation of the Hashemite Kingdom of Jordan, and possibly for the diversion of Israel's allocation of the river water. Other purposes can be mutually agreed.

2. Israel and Jordan shall cooperate to build a system of water storage on the Jordan River, along their common boundary, between its confluence with the Yarmouk River and its confluence with Tirat Zvi/Wadi Yabis, in order to implement the provision of paragraph (2.b) of Article I above. The storage system can also be made to accommodate more floods; Israel may use up to (3) MCM/year of added storage capacity.
3. Other storage reservoirs can be discussed and agreed upon mutually.

Article III: Water Quality and Protection

1. Israel and Jordan each undertake to protect, within their own jurisdiction, the shared waters of the Jordan and Yarmouk Rivers, and Arava/Araba groundwater, against any pollution, contamination, harm or unauthorized withdrawals of each other's allocations.
2. For this purpose, Israel and Jordan will jointly monitor the quality of water along their boundary, by use of jointly established monitoring stations to be operated under the guidance of the Joint Water Committee.
3. Israel and Jordan will each prohibit the disposal of municipal and industrial wastewater into the course of the Yarmouk or the Jordan Rivers before they are treated to standards allowing their unrestricted agricultural use. Implementation of this prohibition shall be completed within three years from the entry into force of the Treaty.
4. The quality of water supplied from one country to the other at any given location shall be equivalent to the quality of the water used from the same location by the supplying country.
5. Saline springs currently diverted to the Jordan River are earmarked for desalination within four years. Both countries shall cooperate to ensure that the resulting brine will not be disposed of in the Jordan River or in any of its tributaries.

6. Israel and Jordan will each protect water systems in its own territory, supplying water to the other, against any pollution, contamination, harm or unauthorised withdrawal of each other's allocations.

Article IV: Groundwater in Emek Ha'arava/Wadi Araba

1. In accordance with the provisions of this Treaty, some wells drilled and used by Israel along with their associated systems fall on the Jordanian side of the borders. These wells and systems are under Jordan's sovereignty. Israel shall retain the use of these wells and systems in the quantity and quality detailed in Appendix 1, that shall be jointly prepared by 31st December, 1994. Neither country shall take, nor cause to be taken, any measure that may appreciably reduce the yields or quality of these wells and systems.
2. Throughout the period of Israel's use of these wells and systems, replacement of any well that may fail among them shall be licensed by Jordan in accordance with the laws and regulations then in effect. For this purpose, the failed well shall be treated as though it was drilled under license from the competent Jordanian authority at the time of its drilling. Israel shall supply Jordan with the log of each of the wells and the technical information about it to be kept on record. The replacement well shall be connected to the Israeli electricity and water systems.
3. Israel may increase the abstraction rate from wells and systems in Jordan by up to 10 MCM/year above the yields referred to in paragraph 1 above, subject to a determination by the Joint Water Committee that this undertaking is hydrogeologically feasible and does not harm existing Jordanian uses. Such increase is to be carried out within five years from the entry into force of the Treaty.

4. Operation and Maintenance

- a. Operation and maintenance of the wells and systems on Jordanian territory that supply Israel with water, and their electricity supply shall be Jordan's responsibility. The operation and maintenance of these wells and systems will be contracted at Israel's expense to authorities or companies selected by Israel.
- b. Jordan will guarantee easy unhindered access of personnel and equipment to such wells and systems for operation and maintenance. This subject will be further detailed in the agreements to be signed between Jordan and the authorities or companies selected by Israel.

Article V: Notification and Agreement

1. Artificial changes in or of the course of the Jordan and Yarmouk Rivers can only be made by mutual agreement.
2. Each country undertakes to notify the other, six months ahead of time, of any intended projects which are likely to change the flow of either of the above rivers along their common boundary, or the quality of such flow. The subject will be discussed in the Joint Water Committee with the aim of preventing harm and mitigating adverse impacts such projects may cause.

Article VI: Co-operation

1. Israel and Jordan undertake to exchange relevant data on water resources through the Joint Water Committee.
2. Israel and Jordan shall co-operate in developing plans for purposes of increasing water supplies and improving water use efficiency, within the context of bilateral, regional or international cooperation.

Article VII: Joint Water Committee

1. For the purpose of the implementation of this Annex, the Parties will establish a Joint Water Committee comprised of three members from each country.
2. The Joint Water Committee will, with the approval of the respective governments, specify its work procedures, the frequency of its meetings, and the details of its scope of work. The Committee may invite experts and/or advisors as may be required.
3. The Committee may form, as it deems necessary, a number of specialized sub-committees and assign them technical tasks. In this context, it is agreed that these sub-committees will include a northern sub-committee and a southern sub-committee, for the management on the ground of the mutual water resources in these sectors.

ANNEX III

COMBATING CRIME AND DRUGS

41

ANNEX III

COMBATING CRIME AND DRUGS

Pursuant to Article 12 of the Treaty Israel and Jordan have decided to co-operate in the following fields:-

A. Co-operation on Combating Dangerous Drugs

1. The two parties shall cooperate in fighting illicit drugs according to the legal system of their countries.
2. The two Parties shall take all necessary measures to prevent drug smuggling between the two countries.
3. The two Parties shall exchange information regarding drug trafficking and dealers' activities concerning the two countries.
4. Information given by one of the parties may not be shared with a third party without the consent of the party which provided the information.
5. The two parties shall exchange and share the experience of fighting against drugs including anti-drug education, prevention, treatment, rehabilitation programs, technical means and methods of concealment.
6. In order to identify the persons involved in drug activities, the two Parties shall facilitate controlled deliveries of drugs between the two countries according to their laws.
7. Drug law enforcement officers from both sides shall meet periodically to coordinate efforts pertaining to drug problems concerning the two countries.
8. The two Parties shall maintain open channels of communication (e.g. fax, telephone, telex) for liaison purposes in drug matters concerning the two countries.
9. The two Parties shall cooperate with the multilateral forums which deal with drug issues in the area.
10. The two Parties shall cooperate in investigating procedures necessary for collecting evidence and indictment in cases against drug dealers which concern either or both countries.
11. The two Parties shall exchange information regarding statistics on the type and number of drug crimes committed in each country including detailed information regarding suspected and convicted persons involved in these cases.

12. The two Parties shall exchange all relevant information regarding the narcotic drug producing laboratories if revealed in either of the two countries, including structure, working methods and technical features of the laboratory as well as the type and trademark of the product.
13. The co-operation described in this document will be carried out in accordance with the legal system of the two countries.

B. CRIME

The Parties have agreed that the Agreements to be negotiated pursuant to Article 12 of the Treaty shall cover the following issues:

Crime

- Exchange of information concerning all aspects of smuggling, theft (including art objects, vehicles, national treasures, antiquities and documents), etc.
- Apprehension of criminals and exchange of information including transmission of evidence in order to carry out judicial procedures in each of the two countries, subject to the relevant treaties and regulations.

General Co-operation

- Exchange of information regarding technical matters.
- Exchange of information regarding technical matters.
- Joint police research projects on topics of mutual interest to both countries.

Additional Issues

- Rescue.
- Unintentional border crossing, fugitives from justice.
- Notification of detention of nationals of the other country.
- Establishment of a liaison mechanism between the sides.

C. CO-OPERATION ON FORENSIC SCIENCE

1. The two parties shall cooperate on the subjects of criminal identification and forensic science.
2. The two parties shall share and exchange professional experience and training programmes, inter alia:
 - a. Use of field kits for preliminary examinations.
 - b. Analysis of illicit drugs.

- c. Analysis of poisons and toxic materials.
- d. Forensic biology and DNA examinations.
- e. Toolmarks and materials examinations.
- f. Questioned documents examinations.
- g. Analysis of voice prints.
- h. Analysis of fire arms.
- i. Detection of latent fingerprints.
- j. Analysis of explosive traces.
- k. Examination for arson in laboratories.
- l. Toolmarks and materials examinations.
- m. Identification of victims in mass disasters.
- n. Research and development in forensic science.

ANNEX IV

ENVIRONMENT

45

ANNEX

ENVIRONMENT

Israel and Jordan acknowledge the importance of the ecology of the region, its high environmental sensitivity and the need to protect the environment and prevent danger and risks for the health and well-being of the region's population. They both recognise the need for conservation of natural resources, protection of biodiversity and the imperative of attaining economic growth based on sustainable development principles.

In light of the above, both Parties agree to cooperate in matters relating to environmental protection in general and to those that may mutually affect them. Areas of such co-operation deemed to reflect common understanding are detailed as follows:

- A. Taking the necessary steps both jointly and/or individually to prevent damage and risks to the environment in general, and in particular those that may affect people, natural resources and environmental assets in the two countries respectively.
- B. Taking the necessary steps by both countries to co-operate in the following areas:
- * Environmental planning and management including conducting Environmental Impact Assessment (EIA) and exchanging of data on projects possessing potential impact on their respective environments.
 - * Environmental legislation, regulations, standards and enforcement thereof.
 - * Research and applied technology.

- * Emergency response, monitoring, related notification procedures and control of damages.
- * Code of conduct through regional charters.

This may be achieved through the establishment of joint modalities and mechanisms of cooperation to ensure exchange of information, communication and coordination regarding matters and activities of mutual environmental concern between their environmental administrations and experts.

C. Environmental subjects to be addressed:

1. Protection of nature, natural resources and biodiversity, including cooperation in planning and management of adjacent protected areas along the common border, and protection of endangered species and migratory birds.
2. Air quality control, including general standards, criteria and all types of man-made hazardous radiations, fumes and gases.
3. Marine environment and coastal resources management.
4. Waste management including hazardous wastes.
5. Pest control including house flies and mosquitoes, and prevention of diseases transferred by pests, such as malaria and leishmaniasis.
6. Abatement and control of pollution, contamination and other man-made hazards to the environment.
7. Desertification: combatting desertification, exchange of information and research knowledge, and the implementation of suitable technologies.
8. Public awareness and environmental education, encouraging the exchange of knowledge, information, study materials, education

programmes and training through public actions and awareness campaigns.

9. Noise: reducing noise pollution through regulation, licensing and enforcement based on agreed standards.
10. Potential co-operation in case of natural disasters.

D. In accordance with the above, the two Parties agree to co-operate in activities and projects in the following geographical areas:

I. The Gulf of Aqaba

I.1 The Marine Environment:

- * Natural resources
- * Coastal reef protection
- * Marine pollution:
 - Marine sources: eg oil spills, littering and waste disposal and other
 - Land-based sources: eg liquid waste, solid waste and littering
 - Abatement including monitoring and emergency response actions.

I.2 Coastal Zone Management - The Littoral

- * Nature reserves and protected areas
- * Environmental protection of water resources
- * Liquid waste
- * Solid waste
- * Tourism and recreational activities

- * Ports
- * Transport
- * Industry and power generation
- * Air quality
- * Hazardous materials
- * Environmental assessments.

II. The Rift Valley

II.1 The Jordan River

Israel and Jordan agree to cooperate along the common boundaries in the following aspects:

- * Ecological rehabilitation of the Jordan River
- * Environmental protection of water resources to ensure optimal water quality, at reasonably usable standards.
- * Agricultural pollution control
- * Liquid waste
- * Pest control
- * Nature reserves and protected areas
- * Tourism and historical heritage.

II.2 The Dead Sea

- * Nature reserves and protected areas
- * Pest Control
- * Environmental protection of water resources
- * Industrial pollution control
- * Tourism and historical heritage.

II.3 Area from Red Sea to the Dead Sea

- * Environmental protection of water resources
- * Nature reserves and protected areas
- * Pest Control
- * Tourism and historical heritage
- * Agricultural pollution control.

Annex V

BORDER CROSSING POINTS PROCEDURES BETWEEN ISRAEL AND JORDAN

In pursuance of Article 28 of the Treaty of Peace, the Parties have agreed as follows:

1. The Crossing Points between Israel and Jordan shall be opened in both directions for Jordanians, Israeli, and from third countries' nationals.
2. Procedures of crossing shall be in accordance to the regulations in both countries.
3. Both Parties shall mutually recognize passports of the other Party and the stamps and visas affixed by the other Party on passports. The stamps on the passports will include English and Hebrew/Arabic, date of the crossing, name of the country which stamps the document, and the name of the crossing point.
4. The crossing points shall be opened 5 days a week, from Sunday to Thursday, during all the year, except Yom Kippur and the first day of Al Hijrah calendar. The dates of these two holy days shall be communicated to the other side beforehand.
5. The crossing points shall be opened from 08:00 to 18:30 hours.
6. Each Party has the right to refuse entry to a person, in accordance with its regulations. In this case, each Party undertakes to accept this person back into the country, without delay, according to international practices.
7. Each Party shall apply its customs regulations.
8. Each Party shall provide the passengers with the A.17 international immigration form of the other Party, before crossing.
9. Direct links, both telephonic and fax, shall be established between the authorities of both sides of the crossing points, in order to provide solutions to any problem.
10. The passenger's passport should be valid for at least six months after the date of the crossing, in accordance with the international practices.

١٦

١٦

11. Each Party shall provide the other with a list of the countries whose citizens are exempted from visa requirements.
12. These arrangements shall go into effect as from the next day of the exchange of the instruments of ratification of the Treaty of Peace.
13. Within a period of up to three months from the date stated in paragraph 12 above, interim arrangements regulating passage of persons through the Crossing Points, and visa procedures shall be applied. Both parties may shorten this period by mutual agreement.
14. During the interim period mentioned in paragraph 13 above, visas to Israeli and Jordanian citizens shall be granted as agreed between the parties.
15. Until the mutual opening of the Embassies in the two countries, Jordanian and Israeli nationals shall be granted the necessary visas through the following procedures:

a) The tourist should apply for the visa through a travel agent in his country, who shall convey the application to his counterpart travel agent in the other country. This correspondent travel agent shall apply for the visa to the Ministry of Interior in his country. The visa shall then be collected at the crossing point with a copy to be sent to the travel agent, and another one shall be delivered to the terminals on each side.

Upon the opening of the Embassies in both countries, the Parties will adjust the above procedures as necessary.

b) Visitors such as businessmen, scientists, officials and journalists, shall contact the respective counterpart who in turn shall apply on their behalf to the Ministry of Interior as above. The visa shall then be collected at the crossing point, and a copy shall be delivered to the terminals on each side.

Upon the opening of the Embassies in both countries, these persons will apply for visas through the respective Embassies.

16. a) Visa fees shall be collected on a reciprocal basis.
- b) Terminal fees shall be collected in accordance with applicable regulations in both countries.

17. This system shall be revised after two months and a half from the date mentioned in paragraph 12 above, in accordance with any relevant bilateral agreements to be signed as an outcome of the Treaty of Peace .
18. The existing arrangements for Moslem Israeli nationals who cross into Jordan in transit to Saudi Arabia for Moslem Pilgrimage purpose, shall continue to be applicable.
19. Transportation for Jordanian and Israeli tourists between the terminals of each of the Crossing Points shall be by shuttle bus, and the tourist vehicles provided by travel agents of the visited country shall carry them from its terminal to their final destinations.
20. The Parties agreed that matters relating to persons entering one of the two countries by one crossing point, harbors or airports, and wishing to exit that country also through other border crossing points, harbors or airports shall be discussed during the interim period mentioned in paragraph 13 above.
21. The Parties agreed that matters relating to the passage of vehicles through the Crossing Points shall be discussed during the interim period mentioned in paragraph 13 above, taking into account the transportation, tourism and any other relevant bilateral agreements, to be concluded between the parties.
22. Teams of the two Parties shall monitor the implementation of this Annex.

**Border crossing procedures according to
Paragraph 14 of Annex V to the
Treaty of Peace
between Israel and Jordan**

1. According to Paragraph 13 of Annex V to the Treaty of Peace, which states that within a period of up to three months from the next day of the exchange of the instruments of ratification of the Treaty of Peace, interim arrangements regulating passage of persons through the Crossing Points, and visa procedures shall be applied. Both parties may shorten this period by mutual agreement.
2. During the aforementioned interim period, visas to Israeli and Jordanian nationals will be granted on the following basis:
 - a) For Israeli visitors crossing into Jordan for touristic purposes only, through the Crossing Points, the total number of visas granted shall be up to 550 passports per day.
 - b) Out of this total number, up to 250 passports per day shall be granted visas to cross through the Southern Araba/Arava Crossing Point. For those crossing through the Jordan River Crossing Point, up to 300 passports per day shall be granted visas.
 - c) All the tourist visits in points (a) and (b) above, shall be on a group basis only, and through travel agents.
 - d) Visitors crossing for other purposes (such as businessmen, scientists, officials, journalists) shall be granted visas, but they are excluded from the provisions of paragraph 2-a and 2-c above.
 - e) All existing regulations for family visits will remain unchanged.

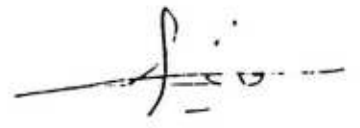
Agreed Minute

Concerning Article 3(f) stating that:

"Immediately upon the exchange of the instruments of ratification of this Treaty, each Party will deploy on each side of the international boundary as defined in Annex I(a)".

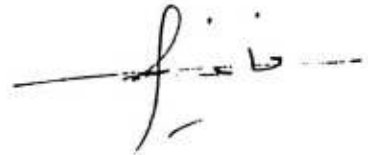
The Parties recognise the practical questions connected with the deployment (such as demarcation, minefields, fences), and therefore would interpret the language to mean that the deployment would start immediately, continue uninterruptedly and expeditiously, and conclude no later than 3 months after the exchange of the instruments of ratification.

12.10.94

17/10/1994

Agreed Minute

Concerning the Dead Sea the International boundary shall be the line shown on the 1:50,000 image maps (2 sheets) appendix X and will be fixed based on the cross black line shown on 1:100,000 topographic maps (3 sheets) (Dead Sea, Sheet 13, second edition/ 1945, Jerusalem sheet 10, second edition/ 1944, Jebel Usdum, sheet 16/ 1945).

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'S. I. ...' with a long horizontal stroke extending to the right.A handwritten signature in black ink, appearing to be 'f. i. ...' with a long horizontal stroke extending to the right.

17/10/1994

Agreed minute

The parties will, upon the signature of this Treaty, establish a joint committee headed by senior officials to monitor the implementation of this Treaty and the conclusion of relevant agreements, in accordance with the Treaty provisions.

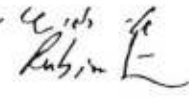
[Handwritten signature]
20-10-97

[Handwritten signature]
20/10/1994

Agreed Minute to article 20 of the Treaty

In the spirit of peace, the governments of Israel and Jordan attach high priority to the recreation plant ^{joint} joint venture project in the Baqura-Naharayim area, they favourably consider the partnership in peace to be created there, and will endeavor together to promote its implementation as soon as possible.

4x 1/2

Ely ^{U. eds. of} Rubin
P. 10. 94

19/10/1994

Agreed Minutes

Wadi Arab/Emek-Ha'arava

The only boundary reference line shall follow the blue line shown on the 1/50,000 Topographic Maps (6 sheets). The two parties agreed to do minor rectification to this continuous blue line and as it is shown on the 1/20,000 orthophotos maps (herein and after called new boundary lines), such that the total area between the blue line and the new boundary line is equal on both sides of the blue line. It is understood that the new line to the West of the blue line shall be subject to rectification until the equal areas on both sides of the blue line is achieved.

Nidal Saqarat
(Jordan)

Moshe Kochanovsky
(Israel)

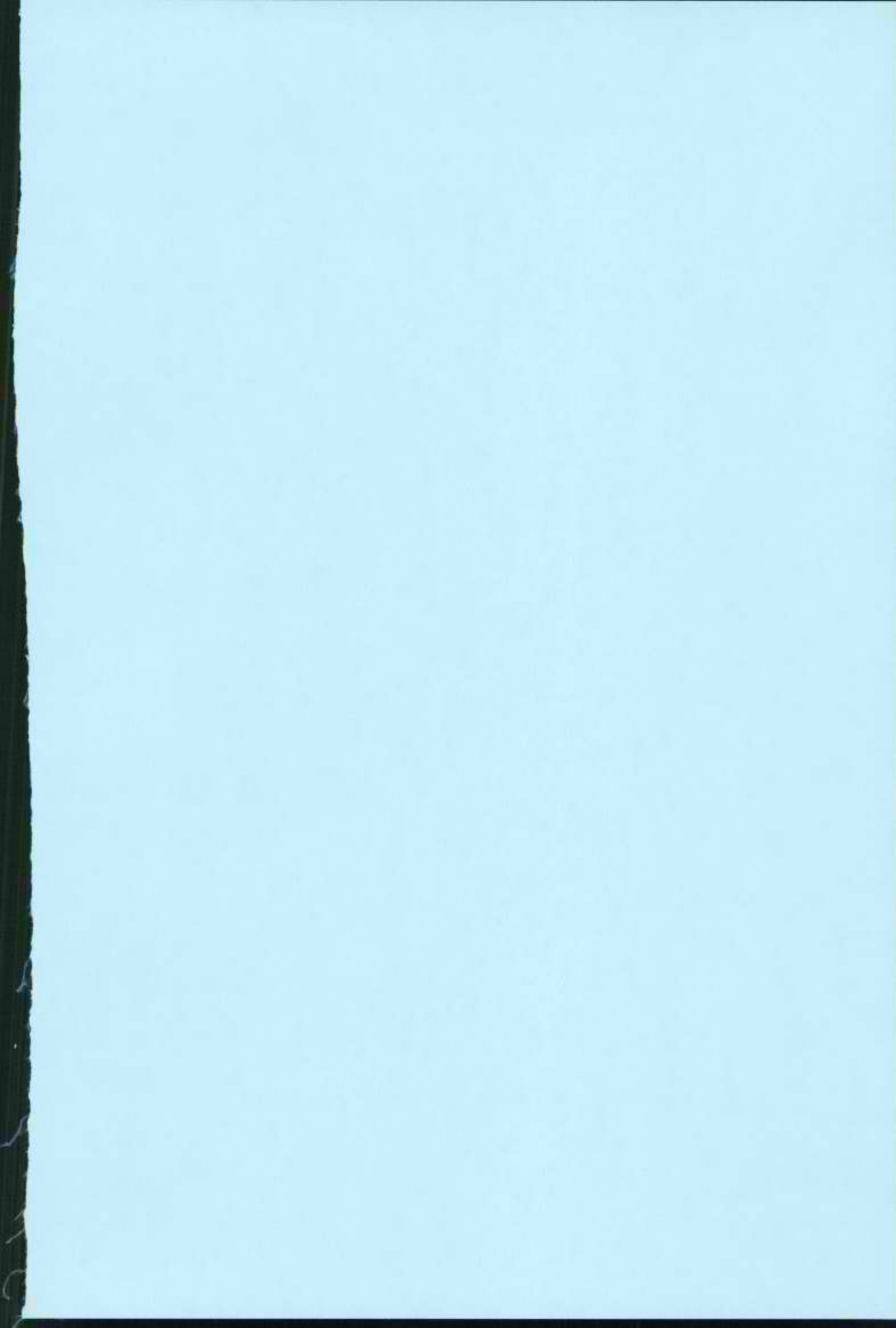
17 October, 1994

Agreed Minutes

With regard to economic and monetary matters pertaining specifically to the territories under Israeli Military control, the two governments shall consult with each other with the aim of:

- (1) eliminating or mitigating adverse effects on their economies;
- (2) giving each other enough time to make the necessary adjustments.

The above is without prejudice to activities which are the result of relations with other states or to former obligations with regard to the territories referred to, above except to the extent that the implementation of such obligations may have adverse effects and to the extent that the implementation is within their control.

הנדון: הרצ"ב

לחווה השלום מצורפים בנספחים מפות אורתופוטו (תצלומי אוויר מיושרים) ומפות לוויין, ועליהם מועלה קו הגבול בצורה מפורטת. לכאן מצורפת מפת 1:250,000, עליה מסומן הגבול הבינלאומי המוסכם, למעט התאמות סופיות הנערכות לקראת החתימה.

LEGEND מקרא

Dual Carriageway road	כביש דו סוססי	Built-up area	שטח בנוי
Other main road	כביש ראשי אחר	City	עיר
Regional or local road	כביש אזורי או ססקי	Urban settlement (Beit-Sheva)	יישוב עירוני
Track, unmetalled road	דרך ססקית או ססקית	Rural settlement	יישוב כפרי
Track, metalled road	ססקית כויל ססקית	Locality	מקום מיושב
Railway and station	קו רכבת	Ancient synagogue	בית כנסת עתיק
Perennial stream	נהל נצחי	Mosque or sheikh's tomb	מסגד או מצבת שייח
Seasonal watercourse	נהל עונתי	Church or monastery	כנסייה או מנזר
Canal	ערוץ	Run	נהל
Water hole, well, spring	סמק, בור, יערה, עין	Run or river	נהל או נהר
Floodplain, reservoir, lake	אגם, סאמר, ים, בריכת מים	Tel, archaeological mound	תל ארכאולוגי
Area liable to flooding	שטח סובייב לקריסה	Antiquities	אתרים עתיקים
Sand, dunes	חולות, דונות	Airport, Airfield	מטווח, שדה תעופה
Contour lines	קווי גובה	International boundary	גבול בינלאומי
Vertical interval 100 m	הפרש גובה 100 מ		
Spot height in metres	נקודת גובה במטרים		

Scale 1:250,000
קנה מידה 1:250,000
1 cm on the map = 2.5 km
1 ס"מ על המפה = 2.5 ק"מ

Kilometres 0 10 20
מטרים 0 10 20
Miles 0 10 20

Altitude scale
גובה

מקרא

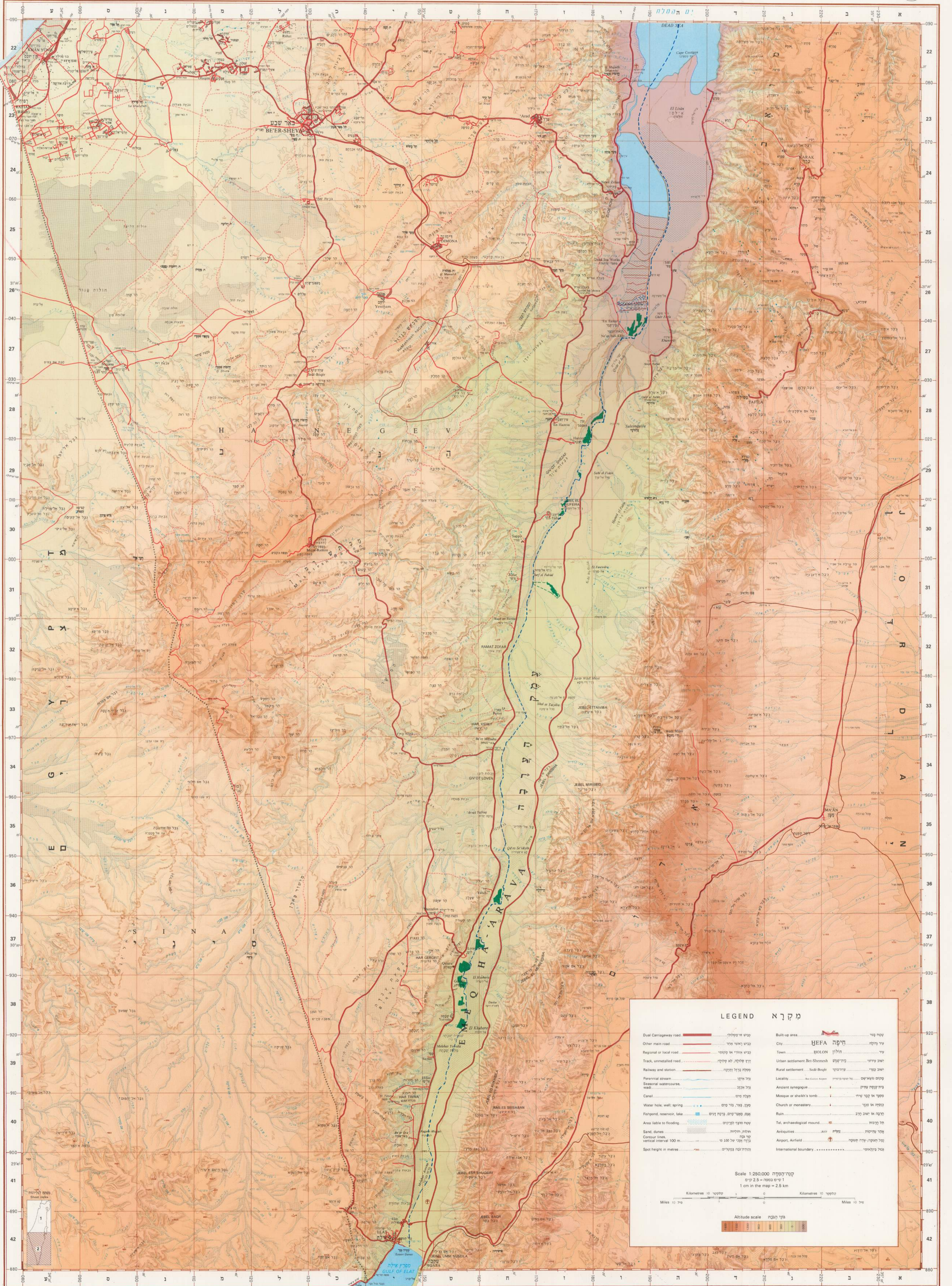
קו הגבול הבין לאומי ישראל ירדן 26.10.94

אזור נהריים

הערה: קו הגבול להצגה בלבד

This map is not an authority on boundaries.

מפת גבול ישראל ירדן 26.10.94

LEGEND מקרא

Dual Carriageway road	כביש דו-סטריפ	Built-up area	שטח בנוי
Other main road	כביש ראשי אחר	City	עיר
Regional or local road	כביש אזורי או מקומי	Town	עיר
Track, uninstalled road	רונד סלולה לא סלולה	Urban settlement Bet-Shean	יישוב עירוני
Railway and station	סלילת רכז ותחנה	Rural settlement	יישוב כפרי
Perennial stream	נחל קבוע	Localities	סמוס פארשיים
Seasonal watercourse	נחל עונתי	Antiquities	בתי קברות עתיים
Water hole, well, spring	עין, ברי, מים, ספיק	Mosque or sheikh's tomb	מסגד או קבר שייח
Harbour, reservoir, lake	מפרץ, אגם, בריכת מים	Church or monastery	כנסייה או מנזר
Area liable to flooding	אזור חשוד לקריסה	Ruin	ריסה
Sand dunes	הרמה חולית	Tel, archaeological mound	תל ארכאולוגי
Contour lines	קווי גובה	Antiquities	עתיקות
Vertical interval 100 m	בדלת 100 מטר	Airport, Airfield	מסלול תעופה
Spot height in metres	גובה נקודתי במטרים	International boundary	גבול בינלאומי

Scale 1:250,000 קנה-מסך 1:250,000
 1 cm in the map = 2.5 km
 1:250,000 = 1 ס"מ במפת = 2.5 ק"מ

Kilometres 10 לקילומטר 10
 Miles 10 מייל 10

Altitude scale גובה

כל המידות שצולמו למטר ישראל

This map is not an authority on boundaries.

מפת גבול ישראל ירדן 26.10.94

מקרא

קו הגבול הבין לאומי ישראל ירדן 26.10.94

אזור צופר

השטח: קו הגבול להצגה בלבד